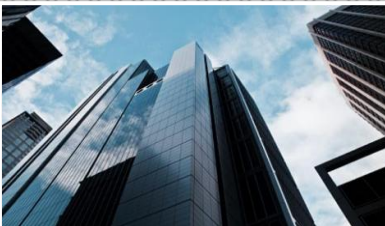

แผนยุทธศาสตร์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2555 - 2559

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และแก้วิกฤตสังคม”

สำนักยุทธศาสตร์
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
กันยายน 2554

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานองค์การและผลการดำเนินงาน

บทที่ 1	วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และการบริหารจัดการองค์การ	4
1.1	วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550	6
1.2	โครงสร้างการบริหารจัดการ	7
1.3	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	10
1.4	สรุปผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551 – 2554	10
บทที่ 2	ความสอดคล้องกับแผนและนโยบายรัฐบาล	13
2.1	นโยบายรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)	13
2.2	ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)	17
2.3	นโยบายและแผนเฉพาะด้าน	24
บทที่ 3	สรุปผลการดำเนินงาน	29
3.1	ผลการดำเนินงานในมิติการพัฒนาที่ยั่งยืน	29
3.2	ผลการดำเนินงานในมิติการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ	37

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและประเด็นยุทธศาสตร์

บทที่ 4	การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม	40
4.1	สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย	40
4.2	แนวโน้ม ข้อตกลง และมาตรการระหว่างประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจก	45
4.3	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)	47
4.4	การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์	54
บทที่ 5	วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์	58
5.1	วิสัยทัศน์	58
5.2	พันธกิจ	59
5.3	ประเด็นท้าทาย	59
5.4	ประเด็นยุทธศาสตร์	59
บทที่ 6	แผนการติดตามประเมินผล	80

ส่วนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานองค์การและผลการดำเนินงาน

บทที่ 1

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และการบริหารจัดการองค์การ

ปัญหาสภาพการณ์โลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบเป็นวงกว้างมากขึ้น โดยส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์และการพัฒนาประเทศอย่างเร่งรัดในระยะเวลา 100 ปีที่ผ่านมา จากรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change: IPCC) ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) มีผลการศึกษาออกมาว่า ในปี พ.ศ. 2550 ความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศอยู่ที่ประมาณ 380 ส่วนในล้านส่วน (part per million: PPM) และมีแนวโน้มมากขึ้นทุกปี โดยมีกิจกรรมของมนุษย์เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น

จากการคาดการณ์ของ IPCC ต่อค่าเฉลี่ยอุณหภูมิของโลกในอีก 100 ปีข้างหน้า อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะสูงขึ้นประมาณ 1.1 – 6.4 องศาเซลเซียส ในกรณีที่ไม่มีมาตรการใดๆ นักวิทยาศาสตร์และนักเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ประมาณการว่าหากปริมาณก๊าซเรือนกระจกเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า 450 ppm และจะทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่า 2 องศาเซลเซียส ซึ่งจะถึงจุดที่ระบบนิเวศและเศรษฐกิจของโลก จะได้รับความเสียหายจนไม่สามารถฟื้นตัวกลับให้เป็นอย่างเดิมได้ และหมายถึงร้อยละ 30 ของสิ่งมีชีวิตทั่วโลกจะมีความล่อแหลมต่อการสูญพันธุ์ ผลผลิตข้าว ธัญพืชในเขตร้อนลดลง และในเขตอบอุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว ซึ่งแน่นอนว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมและ

สิ่งแวดล้อมของทุกประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจุบัน การเจรจาภายใต้อนุสัญญา UNFCCC มีความเข้มข้นมากขึ้นโดยตั้งเป้าหมายที่จะรักษาอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้เพิ่มขึ้นไม่เกิน 2 องศาเซลเซียส ทำให้กลไกตลาดในการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้พิธีสารเกียวโตยังคงมีความสำคัญที่จะมีการดำเนินการและพัฒนาต่อไป เนื่องจากได้ประสบความสำเร็จที่ทำให้ First Commitment Period ของประเทศพัฒนาแล้วเป็นไปตามเป้าหมายและช่วยให้การลดก๊าซเรือนกระจกเป็นไปด้วยค่าใช้จ่ายต่ำสุด (cost effective) ในขณะเดียวกันก็สร้างโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกด้วย

การดำเนินงานของประเทศไทยที่ผ่านมา โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ขึ้นเป็นองค์การมหาชน ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ.2542 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นองค์กรผู้มีอำนาจตามพิธีสารเกียวโต (Designated National Authority: DNA) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจก ภายใต้พิธีสารเกียวโตหรือโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) รวมถึงการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยด้วยมาตรการต่างๆ ทั้งในระดับโครงการและนโยบายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย มีความเป็นเอกภาพและคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้ง เป็นศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและศูนย์กลางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก ในอันที่จะช่วยส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากการดำเนินงานหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่มีส่วนกระตุ้นและส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมและลงทุนในการลดก๊าซเรือนกระจก

ดังนั้น การดำเนินงานของ อบก. ในภาพรวมจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ อบก.จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามบทบาทที่เข้มข้นมากขึ้น ทั้งในส่วนที่ต้องดำเนินการเอง หรือการประสานงานให้องค์กรที่มีบทบาทรับผิดชอบโดยตรงให้มากขึ้น และการที่ต้องจัดการให้ภาคส่วนต่างๆรวมทั้งประชาชนได้มีบทบาทมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา

1.1 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550

มาตรา 7 ให้องค์การมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (1) วิเคราะห์ กลั่นกรอง และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำรับรองโครงการ ตลอดจนติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับคำรับรอง
- (2) ส่งเสริมการพัฒนาโครงการ และการตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจก ที่ได้รับการรับรอง
- (3) เป็นศูนย์กลางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก
- (4) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่ได้รับคำรับรอง และการขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง ทั้งนี้ ตามนโยบายที่คณะกรรมการแห่งชาติและคณะกรรมการกำหนด
- (5) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- (6) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก
- (7) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มาตรา 8 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้องค์การมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือก่อตั้งทรัพย์สินต่างๆ
- (2) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันสินทรัพย์ ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการขององค์การ
- (3) จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก
- (4) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
- (5) มอบหมายให้บุคคลหรือหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญ ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอโครงการ และเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา
- (6) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (7) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการแห่งชาติ หรือคณะกรรมการมอบหมาย

อนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเห็นได้ชัดจากเวทีการเจรจาระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญา UNFCCC รวมทั้งการดำเนินการรูปแบบใหม่ในประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยต้องริเริ่มจัดการกลไกที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องไปด้วยเพื่อมิให้เสียโอกาสด้านการพัฒนา ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของ อบก. ภายใต้พระราชกฤษฎีกาข้างต้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนต่อไปเพื่อให้มีบทบาทที่เหมาะสมกับสถานการณ์

1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นองค์กรที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ทั้งในระดับโครงการและระดับนโยบาย เพื่อดำเนินงานให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ต่อชุมชน และประเทศในภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินโครงการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ ที่ก่อให้เกิด Carbon Credit นอกจากจะเป็นรายได้เพิ่มขึ้นแล้วยังสามารถใช้เป็นเครดิตของประเทศในการเจรจาต่อรองในเวทีโลก ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในระดับนานาชาติ

นอกจากนั้น อบก. ช่วยส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการลงทุน เกิดผลต่อเศรษฐกิจในภาพรวม และเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนในโครงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ ภาคเอกชน ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และเป็นศูนย์ข้อมูลสถานการณ์ด้านก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายของประเทศ และการเจรจาต่อรองในเวทีโลก และให้บริการแก่ภาครัฐ และภาคเอกชนที่สนใจจะลงทุนในการพัฒนาโครงการ ทั้งในเรื่อง สถานการณ์ สถานะการตลาด Carbon Market ราคาซื้อ-ขาย แหล่งทุนต่างๆ และการเข้าถึงแหล่งทุน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ

ในระยะเริ่มแรกปี 2551 อบก. ได้กำหนดการจัดแบ่งโครงสร้างส่วนงานและอัตรากำลังของ องค์การฯ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ แบ่งเป็น 5 หน่วยงานหลัก ดังนี้

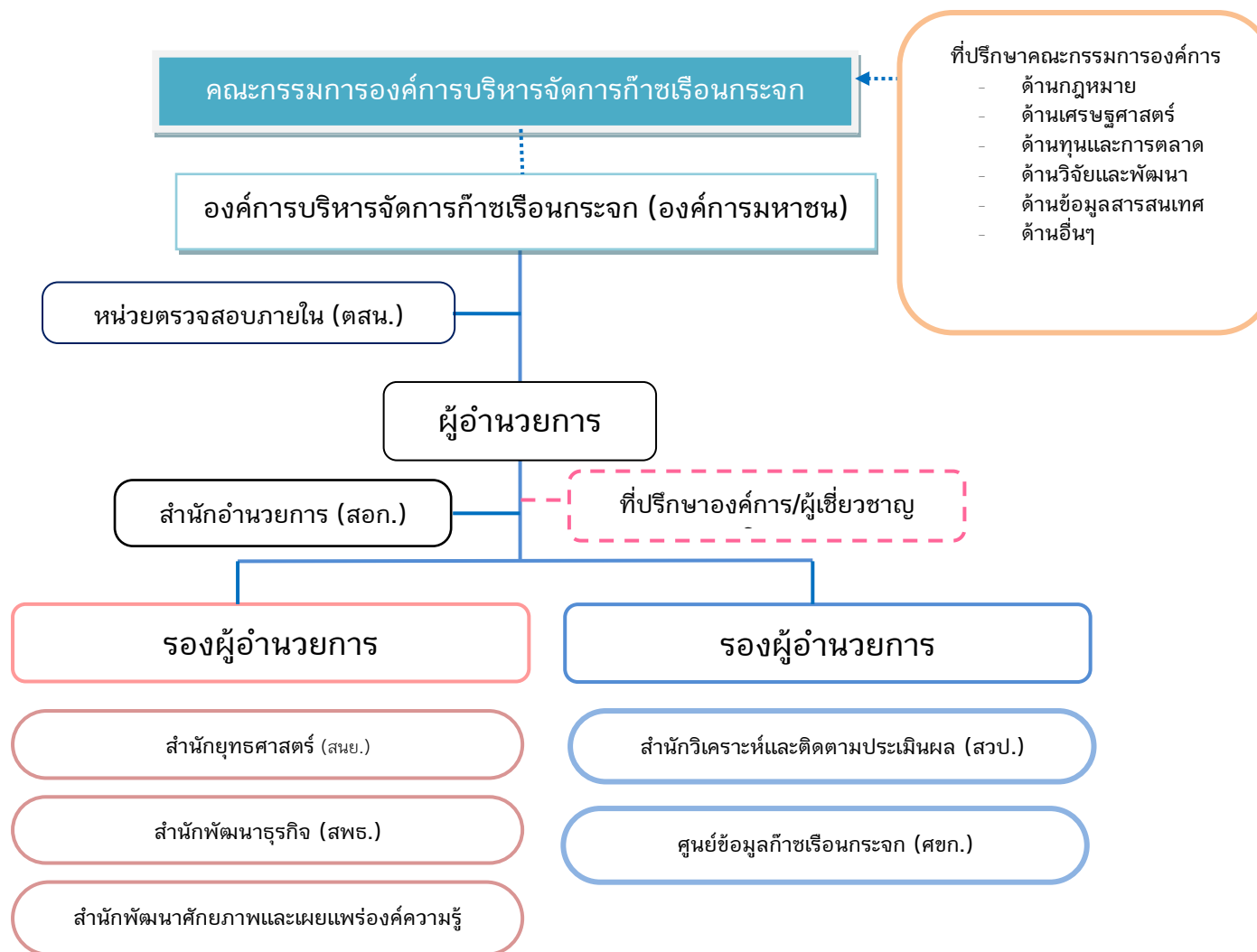
- 1) สำนักบริหารองค์การ
- 2) สำนักส่งเสริมการลงทุนและพัฒนากลไกการตลาด
- 3) สำนักวิเคราะห์และประเมินผลโครงการ
- 4) ศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก
- 5) สถาบันพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้

ต่อมา คณะกรรมการ อบก. ได้พิจารณาเห็นควรให้มีการจัดแบ่งโครงสร้างส่วนงานใหม่ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ของการพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดและกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกอื่นๆ ยิ่งขึ้น โดยใช้ทดลองปฏิบัติตั้งแต่เดือนกันยายน 2552 และได้มีมติ ในการประชุมครั้งที่ 11/2553 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2553 ให้ปรับโครงสร้างใหม่ ซึ่งอบก. ได้ดำเนินการออก ข้อบังคับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ข้อ 5 ลงวันที่ 6 มกราคม 2554 ให้จัดแบ่งหน่วยงานขององค์การ ดังนี้

- 1) สำนักอำนวยการ (สอก.)
- 2) สำนักยุทธศาสตร์ (สนย.)
- 3) สำนักวิเคราะห์และติดตามประเมินผล (สวป.)
- 4) สำนักพัฒนาธุรกิจ (สพร.)
- 5) ศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก (ศขก.)
- 6) สำนักพัฒนาศักยภาพและเผยแพร่องค์ความรู้ (สพค.)

อัตรากำลังปัจจุบัน อบก. มีอัตรากำลังทั้งสิ้น 48 อัตรา จำแนกเป็น ตำแหน่งผู้อำนวยการ 1 อัตรา และ เจ้าหน้าที่ของรัฐ 47 อัตรา (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2554)

แผนภาพ 1 ผังโครงสร้างองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ: คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 11/2553 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2553

1.3 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ปี 2551 ได้รับ 31.7 ล้านบาท

ปี 2552 ได้รับ 80.0 ล้านบาท

ปี 2553 ได้รับ 80.0 ล้านบาท

ปี 2554 ได้รับ 99.8 ล้านบาท

1.4 สรุปผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์องค์การบริหารจัดการ ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ.2551-2554

นับแต่ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2551 อบก. ได้ดำเนินงานและบริหารองค์กรตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง และภารกิจขององค์กร โดยยุทธศาสตร์ของ อบก. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มุ่งดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและรับรองการพัฒนาโครงการ CDM ในฐานะหน่วยงานรับรองโครงการของประเทศเจ้าบ้าน (Designated National Authority) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดคาร์บอน รวมถึงสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มทางเลือกในการลดก๊าซเรือนกระจก รวบรวมข้อมูลและพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพการจัดการก๊าซเรือนกระจกให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์ของ อบก. ได้ก่อให้เกิดผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impacts) ที่สอดคล้องต่อแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สืบเนื่องจากการขยายตัวของการพัฒนาโครงการ CDM ของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้ ณ ปัจจุบันมีโครงการที่ได้รับการหนังสือรับรอง (LoA) จาก อบก. จำนวน 143 โครงการ ซึ่งสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้กว่า 8.72 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งจะก่อให้เกิดคาร์บอนเครดิตเป็นมูลค่าประมาณ 5.5 พันล้านบาทต่อปี ขณะเดียวกัน สถานที่ตั้งของโครงการซึ่งกระจายอยู่เกือบทั่วประเทศ ได้กระตุ้นให้เม็ดเงินลงทุนกว่า 50,000 ล้านบาทมีการหมุนเวียนภายในประเทศ

ก่อให้เกิดผลประโยชน์ในการกระจายรายได้และเพิ่มการจ้างงานในภูมิภาค อีกทั้งก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่อง เช่น ธุรกิจที่ปรึกษาการจัดทำเอกสารการออกแบบโครงการ การรับรองการออกแบบโครงการ การยืนยันปริมาณคาร์บอนเครดิต นายหน้าซื้อขายคาร์บอนเครดิต เป็นต้น

การพัฒนาโครงการ CDM ยังส่งผลในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ลดต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ รวมถึงส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนภายในประเทศ ลดการนำเข้าเชื้อเพลิงฟอสซิล ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคการผลิตและสร้างความมั่นคงทางพลังงานในประเทศแล้ว ยังส่งผลดีต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในบริเวณใกล้เคียงโครงการ จากการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่สะอาด และการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการรับผิดชอบต่อสังคม ลดภาระของภาครัฐในการจัดการปัญหามลพิษ

อนึ่ง เพื่อยกระดับการพัฒนาโครงการ CDM ของประเทศไทย อบก. ยังได้ริเริ่มพัฒนา **มาตรฐานมงกุฎไทย** เพื่อให้เป็นมาตรฐานแสดงคุณภาพโครงการ CDM ของประเทศไทยที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เทียบเท่ามาตรฐานระดับสากล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายทั้งผู้พัฒนาโครงการ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นการผลักดันให้คาร์บอนเครดิตจากโครงการ CDM ของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกและมีมูลค่าสูงขึ้น

นอกจากนี้ อบก. ยังได้พัฒนานวัตกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยการพัฒนาตลาดของฉลากคาร์บอน ซึ่งประกอบด้วย **ฉลากลดคาร์บอน เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และคู่มือ** เพื่อสร้างทางเลือกให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเลือกบริโภคสินค้าที่ผู้ผลิตให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ มีผู้ประกอบการสนใจเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก โดยในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากคาร์บอนทั้ง 3 ประเภทรวมกันไม่น้อยกว่า 400 ผลิตภัณฑ์

การพัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย เป็นอีกภารกิจที่ อบก. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กรในการเป็นศูนย์กลางข้อมูลสถานการณ์ด้านก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ทั้งนี้ ฐานข้อมูลที่ อบก. พัฒนาขึ้น นอกจากจะใช้เพื่อรองรับการดำเนินงานของ อบก. เอง และเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้พัฒนาโครงการ CDM แล้ว ยังมีประโยชน์ต่อการใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการกำหนดท่าทีของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงมีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำในอนาคตต่อไป

บทที่ 2

ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนของรัฐบาล

ภารกิจของ อบก. มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามแผนและนโยบายของภาครัฐในระดับต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 นโยบายรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นโยบายรัฐบาล (นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และการดำเนินงานขององค์การฯ ดังนี้

3. นโยบายเศรษฐกิจ

3.2 นโยบายสร้างรายได้

3.2.6 ดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศในสาขาที่เป็นการผลิตสินค้าและบริการที่มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีมีมูลค่าสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทย รวมถึงการลงทุนในการสร้างเมืองใหม่ในพื้นที่ที่เหมาะสม และโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ โดยปรับปรุงกฎ ระเบียบ และสถานะแวดล้อมของการลงทุนให้อำนวยความสะดวกและดึงดูดนักลงทุน

3.3 นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

3.3.2 ภาคอุตสาหกรรม

7) เร่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และอยู่ร่วมกับชุมชนได้ โดยปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตการใช้ทรัพยากร และลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยหลักการการลดการใช้ซ้ำและการนำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มปริมาณการใช้พลังงานทดแทนในภาคอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต และลดภาวะโลกร้อน รวมทั้ง สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาและตรวจสอบสถานะแวดล้อม และพัฒนาเมืองหรือพื้นที่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

8) ส่งเสริมและจัดให้มีมาตรการทางภาษีและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทน และการใช้พลังงานจากภาคเกษตร อุตสาหกรรมรถยนต์ประหยัดพลังงานอุตสาหกรรมรถยนต์ที่ใช้พลังงานทดแทนและสะอาด ได้แก่ เอทานอล ไบโอดีเซล และก๊าซธรรมชาติ (NGV)

9) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทุกสาขาการผลิตเข้าประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีความพร้อมทั้งระบบสาธารณูปโภค พื้นฐาน ความเพียงพอของแหล่งพลังงาน การจัดการของเสีย การจัดการมลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงการจัดและวางระบบการผลิตที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในระยะยาว

3.3.4 การตลาด การค้า และการลงทุน

4) ปรับปรุงมาตรการการส่งเสริมการลงทุนให้ครอบคลุมการให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจภาคเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การกีฬา และบริการ โดยเน้นกิจการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม

6) พัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างโอกาสใหม่ในการหารายได้ การผลิตสินค้าและบริการอันเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลก ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ใช้นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยคำนึงถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะขยายโอกาสในการส่งออก ลดต้นทุนจากการพัฒนาระบบการกระจายสินค้าจากแหล่งผลิตท้องถิ่นไปสู่ตลาดในทุกกระดับ โดยให้ความสำคัญในการเชื่อมโยงให้ประเทศไทยเป็นประตูสู่ตลาดโลกของภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าสินค้าและบริการระหว่างประเทศ และศูนย์กลางการผลิตและส่งออกอาหารฮาลาลในโลก

3.5 นโยบายพลังงาน

- 3.5.4 ส่งเสริมการผลิต การใช้ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก โดยตั้งเป้าหมายให้สามารถทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลได้อย่างน้อยร้อยละ 25 ภายใน 10 ปี ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างครบวงจร
- 3.5.5 ส่งเสริมและผลักดันการอนุรักษ์พลังงานอย่างเต็มรูปแบบ โดยลดระดับการใช้พลังงานต่อผลผลิตลงร้อยละ 25 ภายใน 20 ปี และมีการพัฒนาอย่างครบวงจร ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่มีประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมกลไกการพัฒนาพลังงานที่สะอาดเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกและแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน สร้างจิตสำนึกของผู้บริโภคในการใช้พลังงานอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ ให้เป็นระบบจริงจังและต่อเนื่องทั้งภาคการผลิต ภาคการขนส่ง และภาคครัวเรือน

5. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 5.3 **ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ** โดยการปรับปรุงกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เอื้อต่อการเข้าถึงขององค์กรภาคประชาชน ผลักดันกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษทางอากาศขยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค โดยเฉพาะเร่งรัดการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดการระบบกำจัดขยะของเสียอันตราย มลพิษทางอากาศ หมอกควันโดยวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน **ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและกิจกรรมที่ลดการผลิตก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็น สังคมคาร์บอนต่ำ** และสร้างกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมและการรักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้หลักการบุคคลที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และหลักการการตอบแทนคุณค่าระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม

5.5 ส่งเสริมและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินกิจกรรม และการปรับพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคสินค้าและการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญแก่ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.8 พัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่ชุมชน ท้องถิ่นส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกับต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัดและช่วยลดมลพิษ จัดหาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาเครือข่ายนักวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและภาคอื่นๆ สนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งการฟื้นฟูดินและการป้องกันการชะล้างทำลายดิน ดำเนินการศึกษา สำรวจและกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน รวมถึงการศึกษาและอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์

7. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

7.3 เสริมสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์และส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเวทีสหประชาชาติและองค์กรระดับภูมิภาคต่างๆ เพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคง ส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตยสิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์

- 7.4 กระชับความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับประเทศ กลุ่มประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญของโลกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในประเทศไทย พร้อมกับการสร้างภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการแข่งขันให้เศรษฐกิจไทย
- 7.6 ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องพรมแดนและการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย เพื่อก่อให้เกิดฉันทามติในการกำหนดนโยบายและดำเนินนโยบายต่างประเทศ

2.2 ร่าง แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ส่วนที่ 3 บทที่ 8 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

4.1 วัตถุประสงค์

4.1.2 เพื่อขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

4.1.3 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นสิ่งแวดล้อมโลก

4.2 เป้าหมาย

4.2.3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนจากการพัฒนา โดยควบคุมคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักและแม่น้ำสายสำคัญให้อยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่พอใช้ขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 คุณภาพอากาศในเขตเมืองและเขตอุตสาหกรรมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การจัดการขยะชุมชนถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และมีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

4.2.4 เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติให้มีความพร้อมทั้งระดับประเทศ พื้นที่ และชุมชน

4.2.5 เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.3 ตัวชี้วัด

4.3.4 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวประชากรที่กำหนดจากลำดับขั้นการพัฒนาที่เหมาะสมของประเทศไทย (แสดงโดยรายได้ต่อหัวของประเทศไทย)

4.3.5 เครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฐานข้อมูลและแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งระดับประเทศภูมิภาค และจังหวัด

5. แนวทางการพัฒนา

5.2 การปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีแนวทางหลัก ดังนี้

5.2.1 ปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) เร่งพัฒนากลไกและมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศ ที่สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อการปรับตัวของกลไกและมาตรการระหว่างประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเร่งพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่นำไปสู่การเป็นสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีคาร์บอน การพัฒนาระบบฉลากคาร์บอน และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ติดกับสินค้าที่มาจากการผลิตที่ลดก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มมาตรฐานบังคับเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมระบบการประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ รวมถึงการส่งเสริมการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนสนับสนุนการวิจัยพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในสาขาการผลิตต่างๆที่นำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจก

5.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก โดย

2) ส่งเสริมการใช้นานพาหนะที่ใช้พลังงานที่สะอาดขึ้น หรือใช้พลังงานที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ โดยส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพและก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ พัฒนาเทคโนโลยียานยนต์ที่สะอาดและช่วยประหยัดพลังงาน ควบคู่กับการควบคุมประสิทธิภาพการใช้พลังงานภายใต้ศักยภาพของเทคโนโลยี โดยการกำหนดมาตรฐานอัตราการบริโภคเชื้อเพลิง เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในระยะยาว

5.2.4 ปรับพฤติกรรมกรรมการบริโภคสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดย

1) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีสำนึกรับผิดชอบเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นต้นแบบของสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านระบบการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงปลูกฝังแนวคิดให้เกิดความตระหนักว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกื้อกูลต่อการอยู่รอดและการพัฒนาของสังคมมนุษย์ ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแนวคิดจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุดในระยะสั้น สู่การอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

3) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.3 การยกระดับขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

5.3.1 พัฒน่องค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบ และการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดย

1) ศึกษาวิจัยและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสาเหตุและการคาดการณ์ การประเมินความเสี่ยง ความเปราะบาง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน

รายสาขาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้มีความมั่นคงยั่งยืน ทั้งต่อระบบนิเวศป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ชายฝั่งการขาดแคลนน้ำ ภัยธรรมชาติ และภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อวางแผนในการรับมือและจัดการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2) สนับสนุนการวิจัยพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัว โดยครอบคลุมการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทาง/มาตรการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคการปล่อยก๊าซที่สำคัญและมีความเสี่ยงสูง โดยคำนึงถึงศักยภาพ ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการลดก๊าซเรือนกระจก การศึกษาวิจัยเพื่อเตรียมการพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนในประเทศการศึกษาวิจัยเพื่อเตรียมการรองรับการลดก๊าซเรือนกระจกรายสาขา เช่น สาขาพลังงาน สาขาเกษตรกรรมการศึกษาวิจัยเพื่อเตรียมการรองรับมาตรการหรือกลไกใหม่ๆ ที่สำคัญ อาทิ การลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเหมาะสมในระดับชาติ (National Appropriation Mitigation Action : NAMA) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่า การอนุรักษ์ การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และการเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าในประเทศกำลังพัฒนา (Reducing Emission from Deforestation and Degradation and the Role of Forest Carbon Stocks in Developing Countries : REDD-Plus) และโครงการกลไกพัฒนาที่สะอาดรายสาขา (Sectoral CDM) เป็นต้น

3) สร้างนักวิจัยและเครือข่ายวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความรู้ และการมีส่วนร่วม ตลอดจนจัดหลักสูตรการศึกษาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4) พัฒนากลไกการประเมินองค์ความรู้ รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้ทุกภาคส่วนได้ทราบ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.3.2 พัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดย

1) สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมของประเทศเพื่อรองรับผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว ๒๐ ปี โดยให้ความสำคัญกับ

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การวางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง และการป้องกันน้ำท่วม รวมทั้งการจัดทำแผนระยะยาวในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการรายงานเกี่ยวกับข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกและด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลของภาวะโลกร้อน และผลที่เกิดขึ้นจากพันธกรณีต่างๆ จัดทำฐานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรายสาขาให้ทันสมัยและมีมาตรฐาน จัดทำระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัยรวมทั้งฐานข้อมูลเกี่ยวกับฉลากคาร์บอน และคาร์บอนฟุตพริ้นต์ของการประกอบกิจกรรมต่างๆ ระบบข้อมูลโครงการเทคโนโลยีสะอาดของประเทศ และข้อมูลการซื้อขายคาร์บอนเครดิตในตลาดภาคบังคับและคาร์บอนออฟเซตในตลาดภาคสมัครใจ ตลอดจนทำการประเมินความต้องการในด้านต่างๆ ทั้งด้านการเงิน และเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของ ประเทศในการขอรับการสนับสนุนทางการเงินและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

4) สนับสนุนให้มีการจัดทำเป้าหมายและแผนปฏิบัติการระยะกลางและระยะยาวในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยสมัครใจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ร่วม รวมทั้ง พัฒนาระบบติดตามโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และระบบการตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (Measurable, Reportable and Verifiable : MRV) ทั้งในระดับโครงการและระดับประเทศ รวมทั้ง สร้างระบบจูงใจและกลไกเพื่อให้กิจกรรมของภาคส่วนต่างๆ ในประเทศที่ดำเนินกิจกรรมแบบสมัครใจในการลดก๊าซเรือนกระจกถูกบันทึกอย่างเป็นระบบ

5) ศึกษาวิจัยและพัฒนาตลาดคาร์บอนทุกรูปแบบ เพื่อแสวงหาโอกาสจากการสร้างรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตของผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กรวมถึงชุมชนศึกษารูปแบบและมาตรฐานที่จะสามารถเชื่อมต่อกับตลาดคาร์บอนในต่างประเทศทั้งแบบสมัครใจและแบบทางการ ศึกษาการกำหนดปริมาณการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และระบบการจัดสรรสิทธิการปล่อยก๊าซ รวมถึงศึกษาความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและต้นทุนในการบริหารจัดการ เมื่อเทียบกับการเก็บภาษีคาร์บอน

6) จัดทำการขึ้นทะเบียนเพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (National Registry System) โดยให้มีระบบการรายงานและบันทึกกิจกรรมการจัดการก๊าซเรือนกระจกภายใต้มาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเหมาะสม (NAMAs) ทั้งนี้เพื่อแสวงหาการ

สนับสนุนด้านการเงินเทคโนโลยี และการเพิ่มขีดความสามารถจากต่างประเทศ รวมทั้งการจัดตั้งตลาดคาร์บอนของประเทศไทยในอนาคต

7) จัดตั้งและพัฒนากองทุนคาร์บอน เพื่อเป็นแหล่งรับซื้อคาร์บอนเครดิตและคาร์บอนออฟเซตในประเทศ ตลอดจนการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งตลาดคาร์บอนของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.5 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดย

5.5.1 ติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน ทั้งที่เป็นมาตรการฝ่ายเดียวของภาคการค้าหลัก และมาตรการในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกันหรือรองรับมาตรการดังกล่าว โดยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน

5.5.2 เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะมาตรการภาษีที่เก็บจากสินค้าข้ามพรมแดน (Border Tax Adjustments : BTAs) ตามบทบัญญัติของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าหรือแกตต์ ซึ่งอาจนำมาใช้ในการเก็บภาษีคาร์บอน ณ จุดผ่านแดน การบังคับซื้อใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเก็บภาษีคาร์บอนกับสินค้านำเข้า และการใช้ มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรการฉลากคาร์บอน และข้อมูลที่แสดงการใช้น้ำ เป็นต้น เพื่อลดเงื่อนไขการกีดกันการค้ากับประเทศไทย

5.5.3 ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำคาร์บอนฟุตพริ้นต์ โดยสนับสนุนทั้งด้านการเงิน การให้ความรู้และการอำนวยความสะดวกให้ผู้ส่งออกรายย่อยได้รับการรับรองมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนคาร์บอนในระดับแหล่งวัตถุดิบ โดยเฉพาะในภาคเกษตรและประมง ตลอดจนพัฒนาระบบตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์

5.5.5 สร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หรือที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างตลาดรองรับ โดยส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดด้านการค้าการลงทุน ตลอดจนสนับสนุนธุรกิจการค้าคาร์บอนเครดิต

5.6 การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ โดย

5.6.1 ศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจของพันธกรณี รวมทั้งติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ

5.6.2 พัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศคู่ค้าสำคัญ

5.6.4 สนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.6.5 ผลักดันให้มีการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม รวมถึงการปฏิรูปการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศ

5.8 สร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจจากทรัพยากรพันธุกรรมและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มและเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ เช่น สมุนไพร เวชภัณฑ์เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟู แหล่งกำเนิดทรัพยากรที่ใช้ร่วมด้วย สนับสนุนการนำกลไกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในเวทีประชาคมโลก มาปรับใช้เพื่อสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้องในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม อาทิ กลไกการลดก๊าซเรือนกระจกจากการทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่า การอนุรักษ์ การจัดการป่าอย่างยั่งยืน และการเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในประเทศกำลังพัฒนา การเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ (Payment for Ecosystem Services : PES) และกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism : CDM) โดยร่วมมือกับภาคีการพัฒนาทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงภาคเอกชน ควบคู่กับการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังการรุกรานพื้นที่อนุรักษ์ โดยสนับสนุนบทบาทภาคประชาชนและชุมชน

2.3 นโยบายและแผนเฉพาะด้าน

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)	
2.3.1 (ร่าง) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 – 2559	 การปรับฐานการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ■ ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน โดยสร้างขีดความสามารถและความตระหนักของภาคส่วนต่างๆ ในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนากลไกในการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ฉลากสิ่งแวดล้อม ฉลากแสดงประสิทธิภาพพลังงาน เป็นต้น ■ สร้างแรงจูงใจโดยใช้มาตรการทางการเงินและการคลังในการปรับโครงสร้างการผลิตในสาขาเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ เกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ■ พัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคการขนส่งและระบบสาธารณูปโภค การสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ■ สนับสนุนให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ส่งเสริมการลดก๊าซการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการผลิตต่างๆ และเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก ■ ศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมแห่งชาติ (NAMAs) จัดทำเป้าหมายและแผนลดก๊าซเรือนกระจกในระยะปานกลาง และระยะยาว

	■ ส่งเสริมการลงทุนโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อรองรับการบริหารจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาตลาดคาร์บอนทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนคาร์บอน ■ พัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตลอดจนพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนโครงการและการซื้อขายถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตเพื่อรองรับตลาดคาร์บอนในประเทศ ■ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ■ สนับสนุนการสร้างความรู้ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ■ ผลักดันและส่งเสริมกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เร่งจัดเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดจากมาตรการกีดกันทางการค้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2.3.2 ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551 – 2555	✚ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน ✚ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ✚ สร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

	✚ เพิ่มศักยภาพของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ✚ พัฒนาการดำเนินงานในกรอบความร่วมมือกับต่างประเทศ
2.3.3 (ร่าง) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ พ.ศ. 2553 - 2562	✚ การสร้างความสามารถในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ✚ การสนับสนุนทุกภาคส่วนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซฯ บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ✚ การบูรณาการการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2.3.4 แผนแม่บทด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✚ การบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ■ เพิ่มศักยภาพของแหล่งดูดซับก๊าซฯ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ■ ลดการปล่อยก๊าซฯ จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
นโยบายเฉพาะด้านอื่น ๆ	
2.3.5 แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี (พ.ศ. 2551 – 2565)	✚ ส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน ■ กำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนาพลังงานทดแทน และเป็นธรรมต่อประชาชน

	■ กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการผลิต การใช้ การบริหารจัดการพลังงานทดแทนด้วยตนเอง ■ ผลักดันโครงการพลังงานทดแทนสู่กลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ✚ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทน ■ สร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนในประเทศและ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ✚ รณรงค์สร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ■ รณรงค์ให้ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงาน ทดแทน
2.3.6 แผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี (พ.ศ. 2554 – 2573)	✚ ใช้มาตรการแบบผสมผสานทั้งการบังคับด้วยกฎระเบียบ และมาตรฐาน และการส่งเสริมและสนับสนุนด้วยการจูงใจใน การลดการใช้พลังงานในภาคเศรษฐกิจต่างๆ ✚ สร้างความตระหนักและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานของผู้ใช้พลังงาน ผลักดันแนวคิดและส่งเสริม กิจกรรมด้านการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ✚ กระจายภาระความรับผิดชอบด้านการส่งเสริมการ อนุรักษ์พลังงานสู่ภาคส่วนต่างๆ ของสังคมมากขึ้น โดยให้ ภาคเอกชนเป็นหุ้นส่วนที่สำคัญ และการเพิ่มบทบาทของ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ✚ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพพลังงานและลดต้นทุนเทคโนโลยี

	🚦 ส่งเสริมการพัฒนามืออาชีพด้านการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถเชิงสถาบันของหน่วยงาน/องค์กรของทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินมาตรการอนุรักษ์พลังงาน
2.3.7 แผนหลักการพัฒนา ระบบขนส่งและจราจร พ.ศ. 2554 - 2563	🚦 ส่งเสริมการขนส่งที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ▪ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนมาใช้รูปแบบการขนส่งทางรางและทางน้ำเพิ่มมากขึ้น ▪ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้มีการใช้พลังงานและยานพาหนะที่สะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 🚦 ยกกระตือรือร้นการเข้าถึงและเพิ่มการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ
2.3.8 แผนยุทธศาสตร์ กระทรวง อุตสาหกรรม ตามแผน แม่บทกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2553 - 2557	🚦 พัฒนาอุตสาหกรรมควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อม 🚦 กำกับและดูแลการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ให้มีการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน สังคม รวมถึงสนับสนุนการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนากระบวนการผลิตสู่ Green & Clean Industry

ดังนั้น การดำเนินงานของ อบก. จึงมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนนโยบายและแผนด้านสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ของโลกที่ให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วนในการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อบรรเทาปัญหาจากผลกระทบภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

บทที่ 3

สรุปผลการดำเนินงาน

ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา อบก.ได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์องค์การฯ พ.ศ. 2551 และ 2552-2554 ซึ่งงานหลักเป็นกิจกรรมส่งเสริมและรองรับการพัฒนาโครงการ CDM การส่งเสริมตลาดคาร์บอน ศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก การเผยแพร่องค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพการจัดการก๊าซเรือนกระจกให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคธุรกิจและประชาชน ด้วยมาตรการพัฒนาฉลากคาร์บอนประเภทต่างๆ เป็นสำคัญ

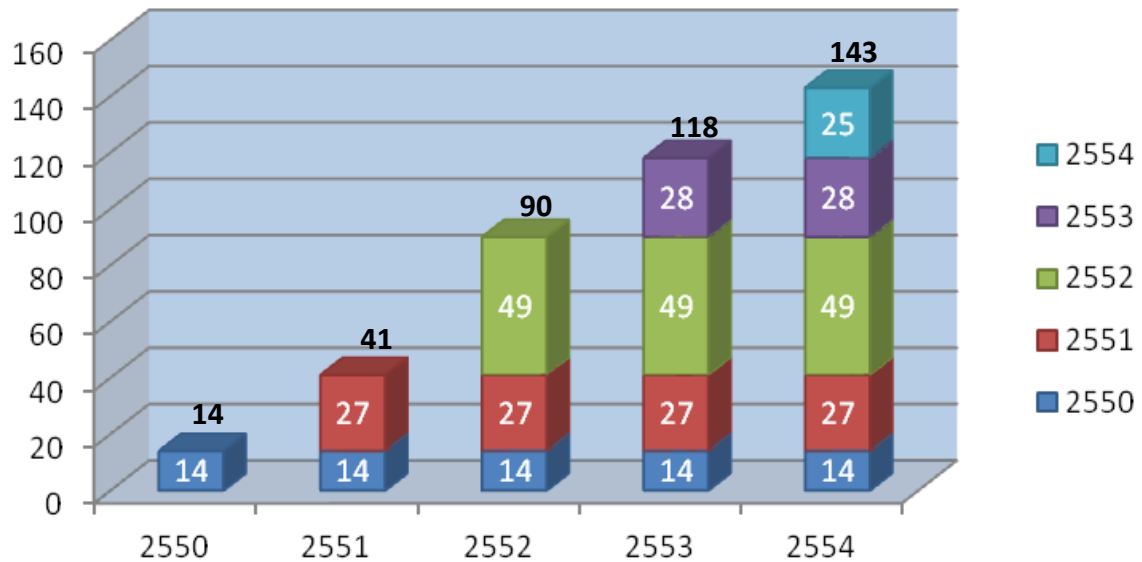
3.1 ผลการดำเนินงานในมิติการพัฒนาที่ยั่งยืน

นับแต่ปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นปีแรก ของการดำเนินงานและบริหารองค์กร ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง และภารกิจขององค์กรดังกล่าวข้างต้น การดำเนินงานจนถึงเดือนมกราคม 2554 นั้น อบก. มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์โดยรวมของพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อประเทศไทย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

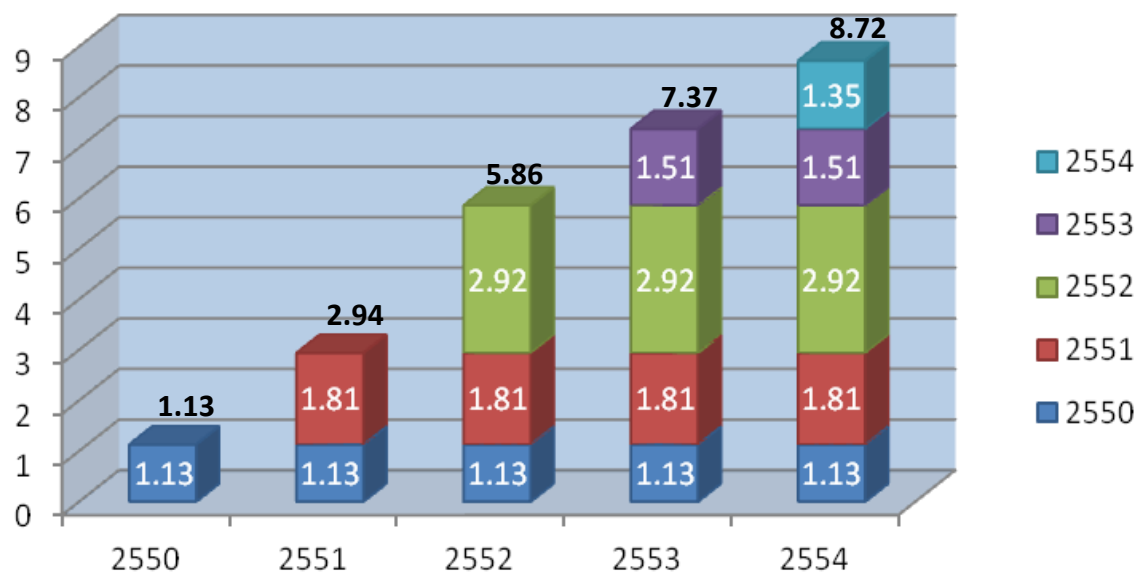
1. ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

1.1) มีโครงการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศหรือ โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ภายใต้พิธีสารเกียวโตที่ได้รับหนังสือให้คำรับรองว่าเป็นโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Letter of Approval: LoA) จาก อบก. รวมทั้งสิ้นจำนวน 143 โครงการ คิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่สามารถลดได้รวม 8.72 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ต่อปี (tons CO₂ equivalent/ year: ข้อมูล ณ วันที่ 5 กันยายน 2554)

จำนวนโครงการที่ได้รับ LoA สะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 – 2554

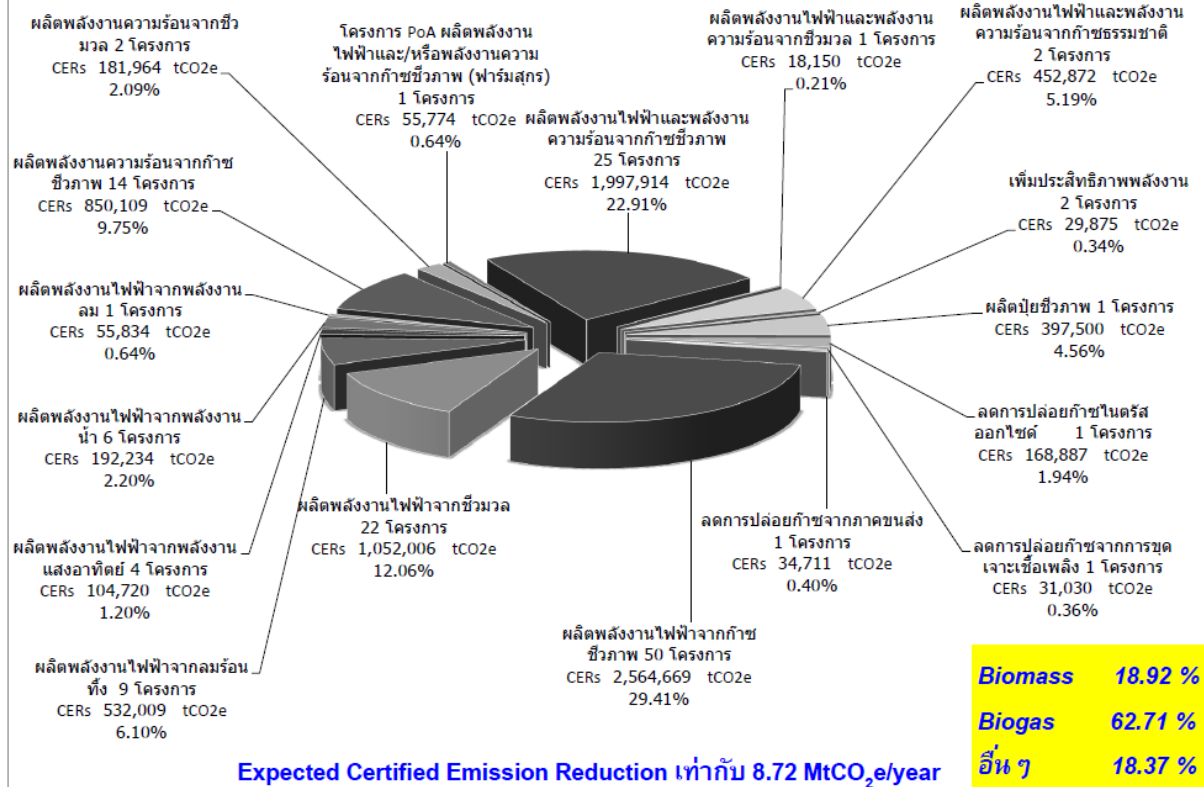

ปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกสะสมจากโครงการที่ได้รับ LoA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 – 2554 (MtCO₂eq)

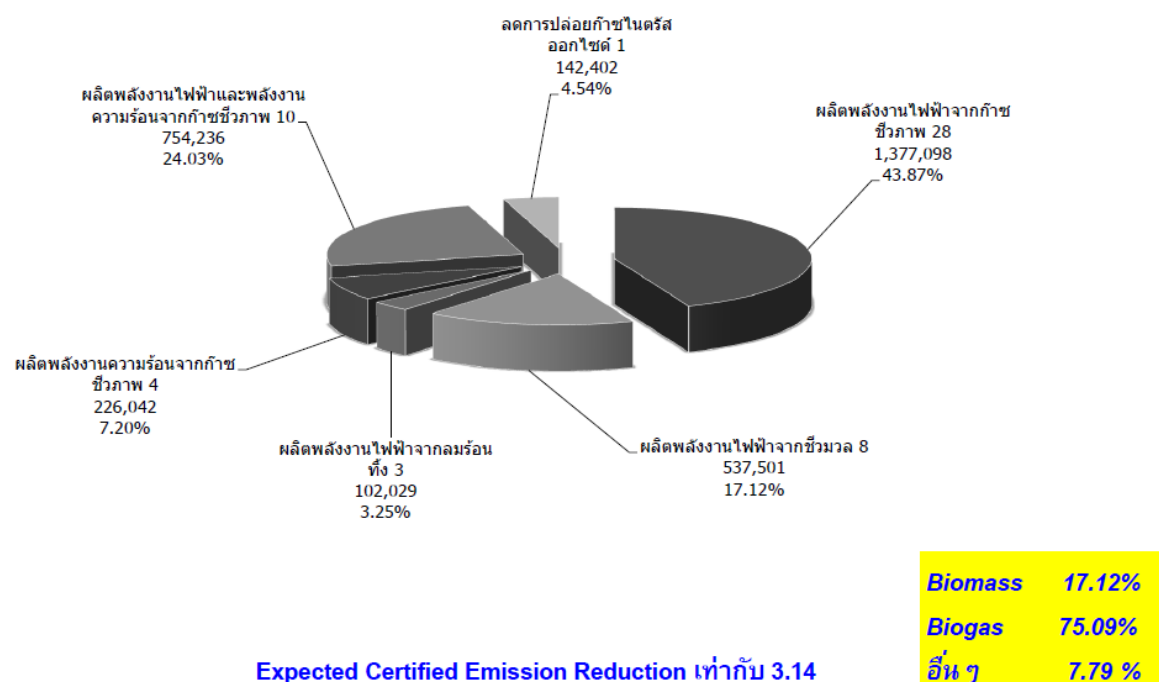

ในจำนวน 143 โครงการ CDM ที่ได้รับหนังสือให้คำรับรองว่าเป็นโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด (LoA) ดังกล่าว มีโครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก CDM Executive Board ทั้งสิ้น 54 โครงการ โดยได้รับการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ (Issuance of CERs) แล้วจำนวน 6 โครงการ

โครงการ CDM ที่ได้รับหนังสือให้คำรับรอง LoA ของประเทศไทย จำนวน 143 โครงการ

โครงการ CDM ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก CDM EB จำนวน 54 โครงการ

1.2) มูลค่าการลงทุนรวมจากโครงการ CDM ที่ได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด (LoA) จำนวน 143 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนประมาณ 40,000 ล้านบาท ซึ่งผลจากการลงทุนโครงการจะก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนที่โครงการตั้งอยู่ทั้ง 44 จังหวัด นับเป็นการกระจายรายได้ ก่อให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจไปทั่วประเทศ

ตารางแสดงจำนวนโครงการ CDM ที่ได้รับหนังสือให้คำรับรองฯ โดยแบ่งตามภูมิภาค

ภาค	จำนวนโครงการ
เหนือ	4
ใต้	36
ตะวันออก	13
ตะวันตก	10
กลาง	38
ตะวันออกเฉียงเหนือ	37
ตั้งอยู่มากกว่า 1 จังหวัด	5
รวม	143

1.3) ก่อให้เกิดรายได้จากมูลค่าคาร์บอนเครดิตเข้าประเทศ จากโครงการ CDM ทั้ง 143 โครงการ ซึ่งคิดเป็นมูลค่าเทียบเท่าประมาณ 5,500 ล้านบาท ต่อปี และจะมีรายได้ต่อเนื่องทุกปีตลอดระยะเวลาโครงการ เช่น อายุโครงการ 7 ปี หรือ 10 ปี ตามที่กำหนดไว้ใน เอกสารการออกแบบโครงการ

1.4) ก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกลไกการพัฒนาที่สะอาด และการซื้อขายคาร์บอนเครดิต เช่น ธุรกิจการจัดทำเอกสารการออกแบบโครงการ การรับรองการออกแบบโครงการ การทวนสอบปริมาณคาร์บอนเครดิต นายหน้าซื้อขายคาร์บอนเครดิต นอกจากนี้ ยังสามารถพัฒนาเป็นโอกาสของประเทศ ในการก้าวไปเป็นตลาดศูนย์กลางการซื้อขายคาร์บอนเครดิตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอนาคต

1.5) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีการใช้พลังงานเป็นอย่างมาก เช่น อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี จาก

การปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงาน ทำให้สามารถลดต้นทุนในภาคการผลิตไปได้เป็นจำนวนมาก ช่วยให้ความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวมดีขึ้น

1.6) ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในประเทศมากยิ่งขึ้น การผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ เชื้อเพลิงชีวมวล วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ฯลฯ ที่เกิดจากการพัฒนาโครงการ สามารถผลิตปริมาณไฟฟ้าทดแทนปริมาณการใช้ไฟฟ้าของประเทศไทยได้ถึงร้อยละ 2.34 เทียบเท่ากับปริมาณน้ำมันดีเซลถึง 295 ล้านลิตร หรือ 254.53 กิโลตันน้ำมันดิบเทียบเท่า ซึ่งส่งผลดีต่อเสถียรภาพทางด้านพลังงานของประเทศไทย

1.7) โครงการ CDM ประเภทประหยัดพลังงานและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ที่ผ่านมาสามารถสร้างโอกาสให้ประชาชนในชนบทมีไฟฟ้าใช้เพิ่มขึ้นได้มากกว่า 600,000 ครัวเรือน

1.8) โครงการพัฒนาและส่งเสริมฉลากคาร์บอน โดยเฉพาะคาร์บอนฟุตพริ้นท์ได้รับความสนใจและตอบรับจากภาคธุรกิจอย่างมากซึ่งเป็นมาตรการที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจที่มีกิจการส่งออก ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมต่อการรองรับมาตรการกีดกันทางการค้าโดยใช้เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

1.9) ยกย่องความน่าเชื่อถือในสายตาของนักวิเคราะห์และนักลงทุนต่างประเทศเกี่ยวกับโครงการ CDM ในภาพรวม จากการจัดลำดับการประเมินผลการดำเนินงาน CDM โดยหน่วยงานต่างประเทศ เป็นที่ทราบกันดีว่า อบก.ในฐานะองค์กรผู้มีความรับผิดชอบตามพิธีสารเกียวโต (Designated National Authority: DNA) ได้ปฏิบัติงานมากกว่าการรับรองโครงการฯแต่ช่วยเสริมสร้างมาตรการส่งเสริมโครงการฯด้วย ทั้งนี้ อบก.ได้ทำการปรับปรุงหลักเกณฑ์และเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาให้คำรับรองโครงการ CDM ทำให้สามารถลดระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการวิเคราะห์กลั่นกรองโครงการเพื่อออกหนังสือให้คำรับรอง (LoA) ลงได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาโครงการ CDM ในประเทศเป็นอย่างมาก

1.10) ผลักดันมาตรการทางการคลังในการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผู้ประกอบการ อบก. ประสบความสำเร็จในการประสานและผลักดันเชิงนโยบาย โดยดำเนินงานร่วมกับกระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองคาร์บอนเครดิต ทั้งแบบภาคทางการ (CER) และภาคสมัครใจ (VER) สามารถขอยกเว้นภาษีสำหรับกำไรสุทธิในการดำเนินการโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือน

กระทรวงกำหนดในแต่ละโครงการ เฉพาะส่วนที่เกิดจากการจำหน่ายคาร์บอนเครดิตไม่ว่าจะกระทำในหรือนอกประเทศ เป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน (พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 516) พ.ศ. 2554)

2. ผลประโยชน์ทางสังคม

2.1) นวัตกรรม ที่เพิ่มทางเลือกในการลดก๊าซเรือนกระจกให้กับภาคส่วนต่างๆ

อบก. ตระหนักถึงความสำคัญของภาคประชาชนในฐานะผู้บริโภค และภาคเอกชนในฐานะผู้ผลิตสินค้า จึงได้พัฒนานวัตกรรมกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกที่สามารถเพิ่มศักยภาพให้ภาคเอกชน และเพิ่มทางเลือกให้กับสังคมไทยสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมในขณะเดียวกันก็ช่วยลดก๊าซเรือนกระจกด้วยการบริโภคสินค้าที่ผลิตจากกระบวนการที่ลดก๊าซเรือนกระจก และเป็นการส่งเสริมให้ผู้ผลิตสินค้าใส่ใจและพัฒนากระบวนการผลิตที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นวัตกรรมต่างๆ ได้แก่

2.1.1) ฉลากลดคาร์บอน (Carbon Reduction Labeling)

เป็นฉลากที่ออกให้สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิตลงได้เฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปจากการปล่อยก๊าซฯ ณ ปี 2545 โดยที่ อบก. ดำเนินงานร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Environment Institute: TEI) ซึ่งประเทศไทยนับเป็นประเทศแรกในอาเซียน ที่มีการส่งเสริมการติดฉลากลดคาร์บอนบนผลิตภัณฑ์

ปัจจุบัน มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ได้รับการอนุมัติให้ขึ้นทะเบียนฉลากลดคาร์บอนแล้วจำนวน 37 บริษัทและได้รับอนุมัติให้ฉลากคาร์บอน 151 ผลิตภัณฑ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กันยายน 2554)

2.1.2) คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) บนผลิตภัณฑ์

คาร์บอนฟุตพริ้นท์เป็นเครื่องหมายสำหรับ บ่งบอกปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วย ตลอดวัฏจักรชีวิต (Life cycle) ของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นงานที่ อบก. ดำเนินการร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ สำนักงานพัฒนา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ซึ่งมีผู้ชำนาญการจากมหาวิทยาลัยต่างๆร่วมด้วย

ประเทศไทยถือเป็นประเทศแรกใน อาเซียนที่มีการพัฒนากลไกและวิธีคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์และให้เป็นฉลากผลิตภัณฑ์

ปัจจุบัน มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์แล้วจำนวน 233 ผลิตภัณฑ์ จาก 68 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กันยายน 2554)

2.1.3) เสื้อผ้าลดโลกร้อน (CoolMode)

อบก. ร่วมกับสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กำหนดมาตรฐานสิ่งทอที่มีคุณสมบัติ นอกเหนือไปจากความคงทนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลแล้ว ยังมีคุณสมบัติดูดซับเหงื่อและระเหยความร้อนจากร่างกายได้เร็วด้วย มาตรฐานดังกล่าวให้กับสิ่งทอในลักษณะเป็นฉลาก CoolMode เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้เป็นเสื้อผ้าลดโลกร้อนในแนวคิดที่จะเป็น สิ่งรองรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ผู้บริโภคปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศให้สูงขึ้นเพื่อลดการใช้ไฟฟ้าซึ่ง เป็นการลดก๊าซเรือนกระจกด้วยในขณะที่สามารถอยู่ในห้องปรับอากาศที่อุณหภูมิสูงขึ้นได้อย่างสบายไม่ ขึ้นอึดอัดเหนียวตัว ในขณะเดียวกันก็เหมาะสมกับการสวมใส่ในสภาพแวดล้อมของภูมิอากาศในเขตร้อนชื้นของประเทศไทยและเอเชียได้ นับเป็นนวัตกรรมเชิงรุกของอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยด้วย

ปัจจุบัน มีผู้ประกอบการได้รับเครื่องหมายฉลากสัญลักษณ์ CoolMode แล้วจำนวน 6 ราย และสิ่งทอจำนวน 18 โครงสร้าง (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กันยายน 2554)

2.2) การส่งเสริมมาตรฐานมงกุฎไทย (Crown Standard)

ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ให้กับโครงการ CDM ของประเทศไทยที่นอกจากจะรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสูงแล้ว ยังก่อประโยชน์ต่อสังคมจากการดำเนินโครงการด้วยรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตที่เอื้อให้ชุมชนข้างเคียงมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นด้วย มาตรฐานมงกุฎไทยจะช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับมาตรฐานทองคำ (Gold Standard) เพิ่มขึ้นในระยะเวลาสั้นกว่าและด้วยค่าใช้จ่ายต่ำกว่า ในขณะเดียวกันก็สามารถเพิ่มมูลค่าราคาคาร์บอนเครดิตได้ด้วย ปัจจุบันมีโครงการได้รับมาตรฐานมงกุฎไทยจำนวน 22 โครงการ

2.3) พัฒนาระบบข้อมูลและระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้พัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเพื่อบูรณาการเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการกำหนดท่าทีของประเทศไทยสำหรับการเจรจาในเวทีระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และรองรับการดำเนินการจัดทำรายงานก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยตามพันธกรณี เช่น การจัดทำ National Greenhouse Gas Inventory และ National Communication เป็นต้น

3. ผลประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม

3.1) ช่วยลดมลพิษและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการ CDM ที่แปลงของเสียเป็นพลังงานโดยเฉพาะการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย กิจกรรมที่ดำเนินการจะชะล้างทำความสะอาดสภาพแวดล้อมในพื้นที่ซึ่งทำให้สิ่งแวดล้อมบริเวณที่โครงการตั้งอยู่และโดยรอบมีคุณภาพดีขึ้นอย่างชัดเจน ช่วยให้ประชาชน และชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วมในการจัดการต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมของภาคเอกชน ลดการร้องเรียนด้านมลพิษ อีกทั้งยังสามารถลดภาระของภาครัฐในการจัดการกับปัญหามลพิษที่เกิดขึ้น

3.2) ช่วยลดการใช้ทรัพยากรเชื้อเพลิงฟอสซิลจากธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป โดยการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทน/พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาด และไม่ก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ ทำให้สภาวะสิ่งแวดล้อมของประเทศดีขึ้น

3.3) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีสะอาดของไทยในระดับเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการแปลงน้ำเสียเป็นก๊าซชีวภาพ ซึ่งสามารถขยายกิจการเผยแพร่ให้ประเทศข้างเคียงด้วย และก่อให้เกิดการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่สะอาดจากต่างประเทศ

3.2 ผลการดำเนินงานในมิติการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

1. การขึ้นทะเบียนโครงการ (Registration) ที่ CDM Executive Board

ณ วันที่ 13 กันยายน 2554 โครงการ CDM ของไทยได้รับการขึ้นทะเบียน เป็นอันดับที่ 10 ของโลก และเมื่อเทียบในกลุ่มอาเซียน ไทยมีโครงการที่ขึ้นทะเบียนแล้วอยู่ในอันดับที่ 5 รองจากมาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์

ตาราง แสดงผลการดำเนินงานของไทย ด้านการขึ้นทะเบียนโครงการ CDM

Ranking	Host Country	Number of Registered CDM projects
1)	China	1,573
2)	India	720
3)	Brazil	195
4)	Mexico	130
5)	Malaysia	100
6)	Indonesia	74
7)	Republic of Korea	70
8)	Viet Nam	62
9)	Philippines	55
10)	Thailand	54

Source: UNFCCC (5 Sep 2011)

2. ปริมาณ CERs Issued โดย CDM Executive Board

ประเทศไทยมีปริมาณ CERs Issued อยู่ในอันดับที่ 20 ของโลก อันดับที่ 9 ของเอเชีย และเป็นอันดับที่ 4 ของอาเซียน

ตารางแสดงปริมาณ CERs Issued ของประเทศต่างๆ

Ranking	Country	CERs Issued (MtCO ₂ e)	% CERs Issued
1)	China	408,848,789	57.42
2)	India	112,173,710	15.75
3)	Republic of Korea	74,696,182	10.49
4)	Brazil	57,377,019	8.06
5)	Mexico	10,078,009	1.42
6)	Argentina	7,163,463	1.01
7)	Chile	7,077,779	0.99
8)	Egypt	6,651,434	0.93
9)	Viet Nam	6,646,339	0.93
10)	Indonesia	3,007,368	0.42
11)	Pakistan	2,982,626	0.42
12)	South Africa	1,900,276	0.27
13)	Malaysia	1,460,675	0.21
14)	Israel	1,159,713	0.16
15)	Ecuador	1,131,968	0.16
16)	Bolivia	1,117,802	0.16
17)	Colombia	1,069,716	0.15
18)	Guatemala	1,023,229	0.14
19)	Jordan	985,992	0.14
20)	Thailand	865,069	0.12
	Others	4,655,847	0.65
	Total	712,073,005	100.00

Source: UNFCCC (5 Sep 2011)

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและแผนยุทธศาสตร์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม

4.1 สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

ประเทศไทยโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ได้จัดทำข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจก โดยรวบรวมข้อมูลกิจกรรมการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Activities Data) จากข้อมูลสถิติทางการของภาคธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2547 และจัดทำข้อมูลปี พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นการเปรียบเทียบย้อนหลังกับข้อมูลในรายงานแห่งชาติฉบับที่ 1 (Initial National Communication) และทำการศึกษาทบทวนเพื่อกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) ที่เหมาะสมสำหรับการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับประเทศเพื่อจัดทำข้อมูล Emission Inventory ของประเทศไทย ซึ่งข้อมูลดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 (The Second National Communication) เพื่อเสนอต่อ UNFCCC ต่อไป

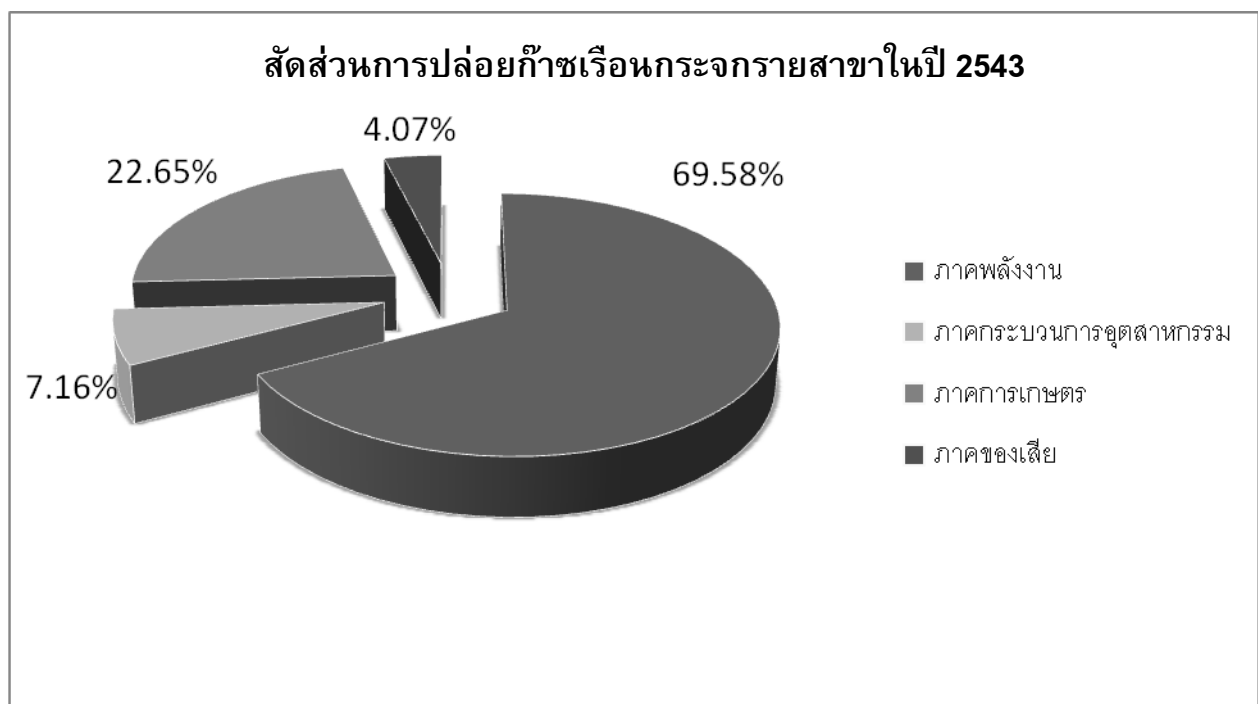
การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกประกอบด้วยข้อมูลกิจกรรมที่เป็นสาเหตุของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของประเทศไทย ตามมาตรฐานของ IPCC ซึ่งประกอบด้วย

- ภาคพลังงาน (Energy)
- ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม (Industrial Processes, Solvent and Other Product Use)
- ภาคการเกษตร (Agriculture)
- ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่และป่าไม้ (Land-Use Change and Forestry)
- ภาคของเสีย (Waste)

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคเศรษฐกิจต่างๆ รวมทั้งการวิเคราะห์ด้านต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของแต่ละมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกด้วย

ผลการศึกษาการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย พบว่าในปีพ.ศ. 2543 ประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 229.08 MtCO₂eq โดยมีภาคพลังงานเป็นแหล่งที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดถึง 69.58% ภาคการเกษตรมีปริมาณการปล่อยมากเป็นอันดับ 2 ที่ 22.65% ลำดับถัดไปคือ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการจัดการของเสียที่ 7.16% และ 4.07% ตามลำดับ และมีการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของภาคการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้เป็นสัดส่วนเท่ากับ 3.45% ดังแสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย
ระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลการปล่อยเมื่อปี 2537

ประเภทของแหล่งปล่อยและ แหล่งดูดกลับของก๊าซเรือน กระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า (ล้านตัน)					
	2537 (1994)	2543 (2000)	2544 (2001)	2545 (2002)	2546 (2003)	2547 (2004)
ภาคพลังงาน	129.00	159.39	169.85	177.33	188.33	203.97
ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม	14.90	16.39	19.54	23.87	22.00	23.34
ภาคการเกษตร	57.71	51.88	54.64	51.42	56.07	55.00
ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้ พื้นที่และป่าไม้	30.63	-7.90	-29.01	-24.54	-26.14	-28.50
ภาคของเสีย	6.04	9.32	10.01	10.74	11.49	12.08
รวม	238.28	229.08	225.03	238.81	251.75	265.89

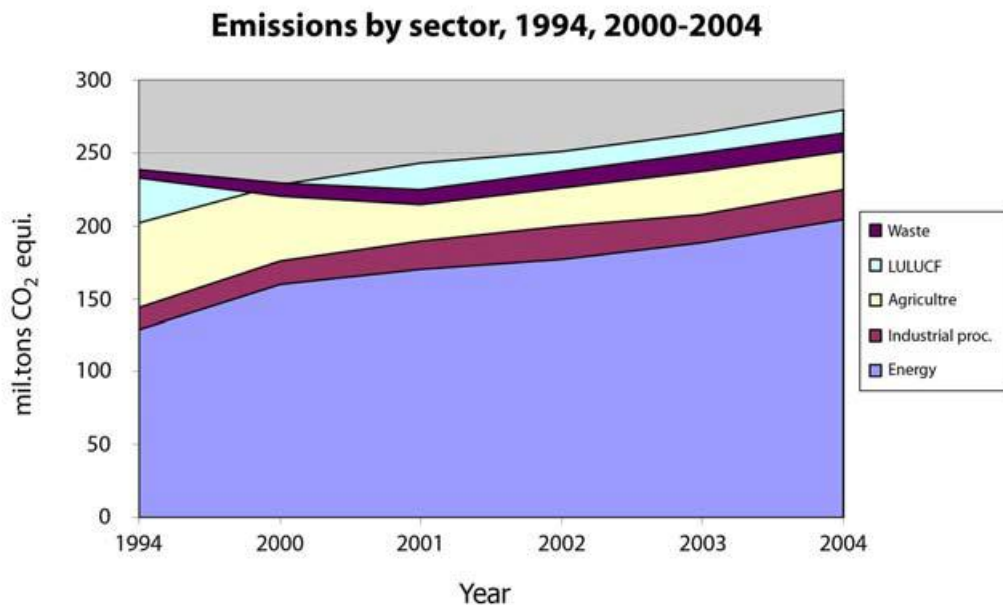
ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วน (%) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย
ระหว่างปีพ.ศ.2543 ถึงปี พ.ศ.2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลการปล่อยเมื่อปี 2537

ประเภทของแหล่งปล่อย และแหล่งดูดกลับของก๊าซ เรือนกระจก	สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า(%)					
	2537 (1994)	2543 (2000)	2544 (2001)	2545 (2002)	2546 (2003)	2547 (2004)
ภาคพลังงาน	54.14	69.58	75.48	74.25	74.81	76.71
ภาคกระบวนการ อุตสาหกรรม	6.25	7.16	8.68	10.00	8.74	8.78
ภาคการเกษตร	24.22	22.65	24.28	21.53	22.27	20.69
ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้ พื้นที่และป่าไม้	12.86	-3.45	-12.89	-10.28	-10.38	-10.72
ภาคของเสีย	2.54	4.07	4.45	4.50	4.57	4.54
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

แนวโน้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

ในช่วง 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543 – 2547 ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นทุกปี ในอัตราร้อยละ 3.8 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าการปล่อยในช่วง 11 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2537 – 2547 ที่มีอัตราการเพิ่มปริมาณการปล่อยที่ร้อยละ 2.0 ต่อปี ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเพิ่มการปล่อยคือการพัฒนาประเทศ จากความต้องการพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น การผลิตทางอุตสาหกรรมที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงของเสียที่เพิ่มสูงขึ้นตามแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากร และพิจารณาจากอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมแห่งชาติ (GDP) ในรอบ 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543 – 2547 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8 ต่อปี แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประเทศในช่วงดังกล่าว ส่งผลต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้เมื่อคิดปริมาณการปล่อยโดยไม่รวมปริมาณการดูดกลับในภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่และป่าไม้พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในช่วง 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543 – 2547 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งแสดงว่าภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่และป่าไม้ มีความสำคัญในการช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศ

ในกรณีที่ใช้ปี พ.ศ. 2543 เป็นฐาน จะเห็นได้ว่าทุกภาคการปล่อยยกเว้นภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่และป่าไม้ ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2547 ล้วนมีอัตราการปล่อยเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นทั้งนี้ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่การเพิ่มมากที่สุด ที่ร้อยละ 40 ส่วนภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่และป่าไม้มีส่วนช่วยในการดูดซับก๊าซเรือนกระจกเช่นกัน จึงควรให้ความสำคัญต่อทั้งสองภาคในการวางแผนและนโยบายเพื่อการลดการปล่อยและเพิ่มการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในอนาคต

ศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคเศรษฐกิจต่างๆ

ความสามารถในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคธุรกิจต่างๆ มีความสามารถแตกต่างกันตามข้อจำกัดทางด้านต้นทุนของการดำเนินงาน รวมถึงความยากง่ายในการบริหารจัดการในมาตรการเหล่านั้น ซึ่งพอจะสรุปเป็นตัวอย่างถึงมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกที่มีศักยภาพของประเทศไทย โดยเรียงลำดับจากมาตรการที่มีผลตอบแทนการลงทุนที่ดีจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- การปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- การผลิตพลังงานจากก๊าซชีวภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย
- การผลิตพลังงานจากเชื้อเพลิงชีวมวล
- การบริหารจัดการและการคัดแยกขยะ
- การผลิตพลังงานจากก๊าซชีวภาพจากการจัดการขยะ
- การปรับปรุงกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม
- การปลูกป่าและฟื้นฟูป่า
- การบริหารจัดการทางเขตกรรมเพื่อการเพาะปลูก

4.2 แนวโน้ม ข้อตกลง และมาตรการระหว่างประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจก

การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัจจุบันเป็นกระแสโลกที่มีอิทธิพลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศซึ่งทุกประเทศตระหนักแล้วว่าต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm shift) สู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) ที่จะส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ที่ปรับเปลี่ยนการผลิตและบริการครอบคลุมถึงวิถีชีวิตให้ยั่งยืนมากกว่าเดิม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวระบุไว้จากผลการประชุม UNFCCC/COP 16 ที่ผ่านมา หากประเทศไทยยังคงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแบบเดิมอาจส่งผลให้ล่าช้าได้และไม่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ในระยะยาว จึงควรพิจารณาแนวทางในรูปแบบของเศรษฐกิจสีเขียว (Green Growth Economy) ด้วย การเจรจาในเวทีสหประชาชาติภายใต้อนุสัญญา UNFCCC ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีความเข้มข้นมากขึ้นถึงเป้าหมาย แนวทางและกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะมีผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนาเช่นประเทศไทยซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปและญี่ปุ่นซึ่งมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประมาณร้อยละ 30 ต้องการให้สหรัฐอเมริกาและจีนซึ่งเป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซมากที่สุดเข้าร่วมขบวนการกำหนดเป้าหมายและให้คำมั่นสัญญา (commitment) ในการลดก๊าซเรือนกระจกด้วยในทำนองเดียวกัน จึงเป็นเหตุให้มีแนวโน้มของการเกิดข้อตกลงใหม่หรือกลไกใหม่ในการลดก๊าซที่นอกเหนือไปจากพิธีสารเกียวโต

2. กลุ่มประเทศพัฒนาสนับสนุนให้มีกลไกตลาดในการลดก๊าซเรือนกระจกต่อไปเพราะถือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก (cost effective)

3. รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศที่จะไม่รับให้มี second commitment หลังปี ค.ศ.2012 แต่ยังคงสนับสนุนกลไกตลาด โดยได้แสดงเจตนาที่จะดำเนินการในลักษณะข้อตกลงแบบทวิภาคี (Bilateral Agreement) ในขณะที่สหภาพยุโรปยังพิจารณาให้มี second commitment หลังปี ค.ศ. 2012

4. กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจำนวนมากที่แสดงเจตนารมณ์ในการลดก๊าซเรือนกระจกและระบุเป้าหมายแบบสมัครใจดังจะเห็นได้จากการที่ได้แจ้งเข้าร่วม Copenhagen Accord

5. ผลการเจรจาในเวที UNFCCC/COP 16/CMP 6 ที่เมืองแคนคูน ประเทศเม็กซิโก เมื่อเดือนธันวาคม 2553 ได้มีการรับรองข้อตกลงแคนคูน (Cancun Agreement) ซึ่งแสดงถึงทิศทางและแนวโน้มของพันธกรณีที่จะมีผลต่อการดำเนินงานของ อบก. สรุปได้ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คณะทำงาน Working Group on Further Commitment ดำเนินการที่จะมั่นใจได้ว่าจะไม่มีช่องว่างระหว่างช่วงพันธกรณีที่หนึ่งกับพันธกรณีที่สอง (no gap between the first and second commitment)
- (2) ให้ใช้กลไก ด้าน Emission Trading และ Project-based mechanism ภายใต้พิธีสารเกียวโตตามมติที่ CMP จะเห็นชอบต่อไป
- (3) ให้ใช้ ปี ค.ศ.1990 เป็น Based Year ในการกำหนดเป้าหมายหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก
- (4) รับทราบเป้าหมายการลดก๊าซฯของประเทศพัฒนา (ที่ระบุไว้ใน การแจ้งเข้าร่วม Copenhagen Accord)
- (5) Cancun Agreement ให้พิจารณาจัดตั้งกลไกตลาดในการลดก๊าซเรือนกระจกให้มากขึ้นอีกหนึ่งกลไกและกลไกอื่นๆ สำหรับพิจารณาในการประชุม COP 17 ที่อัมสเตอร์ดัม

- (6) ให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องจัดทำ National Communications ทุก 4 ปีและรวบรวมข้อมูลจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก (National GHG Inventory) ทุก 2 ปี
- (7) ค่า GWP ที่จะใช้คำนวณคาร์บอนเครดิตให้ใช้ค่าตามที่ IPCC กำหนดโดยการเห็นชอบจาก CMP
- (8) ให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMAs) ที่เหมาะสมกับลำดับขั้นของการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี การเงิน และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และให้มีเป้าหมายในการลดก๊าซฯเปรียบเทียบกับ การปล่อยก๊าซฯตามปกติ (BAU: Business as Usual) ในปี ค.ศ. 2020 รวมถึงแผนการอนุรักษ์ป่าไม้ (REDD+) ที่สามารถขอรับการสนับสนุนระหว่างประเทศได้
- (9) การลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนระหว่างประเทศให้ใช้การตรวจสอบด้วยกลไกระหว่างประเทศ (International MRV) แต่หากใช้เงินทุนของตนเองให้ตรวจสอบด้วยกลไกของประเทศนั้นๆตามแนวทางที่ COP จะได้กำหนดต่อไป

4.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ได้จัดประชุมระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายในองค์กร เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานขององค์กร (SWOT Analysis) โดยสรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ได้ดังนี้

4.3.1 จุดแข็ง (Strength)

- 1) อบก. เป็นองค์กรที่มีภารกิจชัดเจน มีการบริหารงานที่ยึดหยุ่นในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และลักษณะงานมีผลให้ได้ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย (win-win) จึงส่งผลให้การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศมีความเป็นเอกภาพและดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว
- 2) รูปแบบและหน้าที่องค์กร ของ อบก. ในฐานะ DNA มีความหลากหลายต่างจาก DNA ประเทศอื่น : จึงได้รับการติดต่อและประสานงานพัฒนาข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรและระหว่างประเทศได้หลายรูปแบบ

- 3) อบก. เป็นศูนย์ข้อมูลกิจกรรมการจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เป็นทางการแห่งเดียวของประเทศ
อบก. จึงได้รับความสนใจจากภาคส่วนต่างๆ

4.3.2 จุดอ่อน (Weakness)

- 1) อำนาจหน้าที่ของ อบก. ยังมีข้อจำกัด : โดยอำนาจหน้าที่ของ อบก. ที่ออกตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้งฯ
ยังจำกัด ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานรองรับกลไกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงระหว่างประเทศ
- 2) อบก. ยังต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญภายนอก เนื่องจาก บุคลากร อบก. ยังขาดองค์ความรู้และทักษะ
บางประการที่จำเป็น เช่น ด้าน MRV และกลไกการลดก๊าซฯ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ เนื้อหามีความ
ซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นศาสตร์สหสาขา รวมทั้งต้องมีการดำเนินการใน
ระยะเวลาอันจำกัด
- 3) ฐานะและบทบาทขององค์การมหาชนยังไม่เป็นที่รับรู้ของบางภาคส่วน จึงยังมีข้อจำกัดในความ
ร่วมมือในฐานะองค์กรของรัฐ

4.3.3 โอกาส (Opportunity)

- 1) กลไกตลาดยังคงได้รับความสำคัญต่อไป และยังมีกลไกอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งเพิ่มบทบาทของ อบก. ไม่
ว่ากลไกจะเปลี่ยนไปอย่างไร ทั้งข้อตกลงแบบพหุภาคี และทวิภาคี กลไกตลาดคาร์บอนระหว่าง
ประเทศที่เติบโตอย่างรวดเร็วสามารถเป็นต้นแบบให้ อบก. พัฒนาตลาดคาร์บอนในประเทศได้
- 2) อบก. มีโอกาสในการขยายโครงสร้างมากขึ้นในการรับรองจำนวนโครงการที่จะเพิ่มขึ้น จากการ
ที่รัฐบาลให้แรงจูงใจด้านภาษีและการจัดตั้งกองทุนคาร์บอนสำหรับผู้ดำเนินโครงการลดก๊าซ
เรือนกระจก
- 3) การที่ COP16 ระบุให้ต้องจัดทำ NAMAs, NC ทุก 4 ปี และ NI ทุก 2 ปี ทำให้อบก. มีบทบาท
มากขึ้นในการจัดทำ NAMAs และการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก
- 4) กระแสสังคมด้านภาวะโลกร้อนจะช่วยให้ อบก. เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายง่ายขึ้นในการพัฒนา
ศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก
- 5) การค้าระหว่างประเทศเริ่มนำเรื่องโลกร้อนเข้ามาเป็นเงื่อนไข NTB ทำให้ อบก. มีความสำคัญ
มากขึ้นในการส่งเสริมฉลากคาร์บอนและการพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน

- 6) ระบบ MRV มีความสำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ อบก. มีบทบาทในการเร่งรัดดำเนินการพัฒนาทั้ง ระบบและบุคลากรเกี่ยวกับ MRV เพื่อรองรับกลไกระหว่างประเทศตามข้อตกลงทั้งพหุภาคีและทวิภาคีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4.3.4 ภัยคุกคาม (Threat)

- 1) การปรับเปลี่ยนพิธีสารเกี่ยวโตจากผลของการเจรจาในเวทีสหประชาชาติ (UNFCCC/COP) อาจส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติงานตาม พรฎ จัดตั้งองค์การฯ รวมทั้งความไม่แน่นอนในท่าทีของหลายประเทศต่อ พันธกรณีรอบ 2 ทำให้ผู้พัฒนาโครงการชะลอการพัฒนาโครงการ
- 2) ปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของ อบก อาทิ การขึ้นทะเบียนและการรับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนเครดิตของ CDM EB และ จำนวนของ Designated Operational Entity (DOE) ที่ไม่เพียงพอ ตลอดจนยังไม่มีหน่วยงาน DOE ของไทย จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโครงการค่อนข้างสูง เพราะต้องอาศัย DOE จากต่างประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการมีความไม่มั่นใจที่จะพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
- 3) การซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจ (VERs) มีกลไกที่ไม่ต้องผ่านการพิจารณารับรองของ อบก. จึงทำให้ อบก. ไม่สามารถส่งเสริมได้เต็มที่
- 4) ระบบการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐไม่สอดคล้องกับภารกิจในการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ในระดับที่จะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย
- 5) การได้มาซึ่งข้อมูลในการทำ NI จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มภาระของหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถบรรลุภารกิจที่จะรองรับข้อตกลงระหว่างประเทศได้

O S	1. อบก. เป็นองค์กรที่มีภารกิจชัดเจน มีการบริหารงานที่ยึดหยุ่นในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และลักษณะงานมีผลให้ได้ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย (win-win)	2. รูปแบบและหน้าที่องค์กร ของ อบก. ในฐานะ DNA มีความหลากหลายต่างจาก DNA ประเทศอื่น	3. อบก. เป็นศูนย์ข้อมูลกิจกรรมการจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เป็นทางการแห่งเดียวของประเทศ
1. กลไกตลาดยังคงดำเนินการต่อไปและจะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น รวมถึงบทบาทของ อบก. ในการรองรับกลไกตลาดที่อาจมีข้อตกลงใหม่ๆ ทั้งในลักษณะพหุภาคีและทวิภาคี	✓	✓	
2. อบก. มีโอกาสในการขยายโครงสร้างมากขึ้นในการรับรองจำนวนโครงการที่จะเพิ่มขึ้น จากการที่รัฐบาลให้แรงจูงใจด้านภาษีและการจัดตั้งกองทุนคาร์บอนสำหรับผู้ดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	✓	✓	
3. การที่ COP16 ระบุให้ต้องจัดทำ NAMAs, NC ทุก 4 ปี และ NI ทุก 2 ปี ทำให้อบก. มีบทบาทมากขึ้นในการจัดทำ NAMAs และการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก	✓	✓	✓
4. กระแสสังคมด้านภาวะโลกร้อนจะช่วยให้ อบก. เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายง่ายขึ้นในการพัฒนาศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก	✓		✓
5. การค้าระหว่างประเทศเริ่มนำเรื่องโลกร้อนเข้ามาเป็นเงื่อนไข NTB ทำให้ อบก. มีความสำคัญมากขึ้นในการส่งเสริมฉลากคาร์บอนและการพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน	✓	✓	
6. ระบบ MRV มีความสำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ อบก. มีบทบาทในการเร่งรัดดำเนินการพัฒนาทั้งระบบและบุคลากรเกี่ยวกับ MRV เพื่อรองรับกลไกระหว่างประเทศตามข้อตกลงทั้งพหุภาคีและทวิภาคีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	✓	✓	

T S	1. อบก. เป็นองค์กรที่มีภารกิจชัดเจน มีการบริหารงานที่ยืดหยุ่นในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และลักษณะงานมีผลให้ได้ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย (win-win)	2. รูปแบบและหน้าที่องค์กร ของ อบก. ในฐานะ DNA มีความหลากหลายต่างจาก DNA ประเทศอื่น	3. อบก. เป็นศูนย์ข้อมูลกิจกรรมการจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เป็นทางการแห่งเดียวของประเทศ
1. การปรับเปลี่ยนพิธีสารเกียวโตจากผลของการเจรจาในเวทีสหประชาชาติ (UNFCCC/COP) อาจส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติงานตาม พรฎ จัดตั้งองค์กรฯ รวมทั้งความไม่แน่นอนในท่าทีของหลายประเทศต่อ พันธกรณีรอบ 2 ทำให้ผู้พัฒนาโครงการชะลอการพัฒนาโครงการ		✓	
2. ปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของ อบก อาทิ การขึ้นทะเบียนและการรับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนเครดิตของ CDM EB และ จำนวนของ Designated Operational Entity (DOE) ที่ไม่เพียงพอ ตลอดจนยังไม่มีหน่วยงาน DOE ของไทย		✓	
3. การซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจ (VERs) มีกลไกที่ไม่ต้องผ่านการพิจารณารับรองของ อบก.	✓	✓	✓
4. ระบบการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐไม่สอดคล้องกับภารกิจในการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ในระดับที่จะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	✓		✓
5. การได้มาซึ่งข้อมูลในการทำ NI จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มภาระของหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถบรรลุภารกิจที่จะรองรับข้อตกลงระหว่างประเทศได้	✓		

	1. อำนาจหน้าที่ของ อบก. ยังมีข้อจำกัด : โดยอำนาจหน้าที่ของ อบก. ที่ออกตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้งฯ ยังจำกัด ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานรองรับกลไกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงระหว่างประเทศ	2. อบก. ยังต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญภายนอก เนื่องจาก บุคลากร อบก. ยังขาดองค์ความรู้และทักษะบางประการที่จำเป็น เช่น ด้าน MRV และกลไกการลดก๊าซฯ ต่างๆ	3. ฐานะและบทบาทขององค์การมหาชนยังไม่เป็นที่รับรู้ของบางภาคส่วน จึงยังมีข้อจำกัดในความร่วมมือในฐานะองค์กรของรัฐ
1. กลไกตลาดยังคงดำเนินการต่อไปและจะยังมีความสำคัญมากขึ้น รวมถึงบทบาทของ อบก. ในการรองรับกลไกตลาดที่อาจมีข้อตกลงใหม่ๆ ทั้งในลักษณะพหุภาคีและทวิภาคี	✓		
2. อบก. มีโอกาสในการขยายโครงสร้างมากขึ้นในการรับรองจำนวนโครงการที่จะเพิ่มขึ้น จากการที่รัฐบาลให้แรงจูงใจด้านภาษีและการจัดตั้งกองทุนคาร์บอนสำหรับผู้ดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	✓	✓	
3. การที่ COP16 ระบุให้ต้องจัดทำ NAMAs, NC ทุก 4 ปี และ NI ทุก 2 ปี ทำให้ อบก. มีบทบาทมากขึ้นในการจัดทำ NAMAs และการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก	✓	✓	
4. กระแสสังคมด้านภาวะโลกร้อนจะช่วยให้ อบก. เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายง่ายขึ้นในการพัฒนาศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก			✓
5. การค้าระหว่างประเทศเริ่มนำเรื่องโลกร้อนเข้ามาเป็นเงื่อนไข NTB ทำให้ อบก. มีความสำคัญมากขึ้นในการส่งเสริมฉลากคาร์บอนและการพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน			✓
6. ระบบ MRV มีความสำคัญต่อประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ อบก. มีบทบาทในการเร่งรัดดำเนินการพัฒนาทั้ง ระบบและบุคลากรเกี่ยวกับ MRV เพื่อรองรับกลไกระหว่างประเทศตามข้อตกลงทั้งพหุภาคีและทวิภาคีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	✓	✓	

	1. อำนาจหน้าที่ของ อบก. ยังมีข้อจำกัด : โดยอำนาจหน้าที่ของ อบก. ที่ออกตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้งฯ ยังจำกัด ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานรองรับกลไกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงระหว่างประเทศ	2. อบก. ยังต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญภายนอก เนื่องจาก บุคลากร อบก. ยังขาดองค์ความรู้และทักษะบางประการที่จำเป็น เช่น ด้าน MRV และกลไกการลดก๊าซฯ ต่างๆ	3. ฐานะและบทบาทขององค์การมหาชนยังไม่เป็นที่รับรู้ของบางภาคส่วน จึงยังมีข้อจำกัดในความร่วมมือในฐานะองค์กรของรัฐ
1. การปรับเปลี่ยนพิธีสารเกี่ยวโตจากผลของการเจรจาในเวทีสหประชาชาติ (UNFCCC/COP) อาจส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้งองค์การฯ รวมทั้งความไม่แน่นอนในท่าทีของหลายประเทศต่อ พันธกรณีรอบ 2 ทำให้ผู้พัฒนาโครงการชะลอการพัฒนาโครงการ	✓		
2. ปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของ อบก. อาทิ การขึ้นทะเบียนและการรับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนเครดิตของ CDM EB และ จำนวนของ Designated Operational Entity (DOE) ที่ไม่เพียงพอ ตลอดจนยังไม่มีหน่วยงาน DOE ของไทย	✓	✓	✓
3. การซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจ (VERs) มีกลไกที่ไม่ต้องผ่านการพิจารณารับรองของ อบก.	✓	✓	✓
4. ระบบการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐไม่สอดคล้องกับภารกิจในการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ในระดับที่จะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย			✓
5. การได้มาซึ่งข้อมูลในการทำ NI จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มภาระของหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถบรรลุภารกิจที่จะรองรับข้อตกลงระหว่างประเทศได้	✓		✓

4.4 การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

4.4.1 กลยุทธ์เชิงรุก (Strength-Opportunity Strategy)

1) ในขณะที่เป็นที่ทราบแล้วว่ากลไกตลาดในการลดก๊าซเรือนกระจกได้รับความสำคัญที่จะมีการดำเนินการต่อไปไม่ว่าผลการเจรจาในเวที UNFCCC จะมีผลลัพธ์อย่างไร รวมทั้งมีแนวโน้มว่าจะมีข้อตกลงทวิภาคีที่ใช้กลไกตลาดซึ่งอาจแตกต่างไปจากกลไกการพัฒนาที่สะอาดตามพิธีสารเกียวโต โดยเฉพาะในท่าทีของรัฐบาลญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี อบก.มีความคุ้นเคยและปฏิบัติตามกลไกตลาดอยู่แล้ว จึงควรสร้างความแข็งแกร่ง และศักยภาพในกลไกด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะเทคนิคการตรวจสอบ รายงานและการทวนสอบ การลดก๊าซเรือนกระจก (MRV) ให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้เพราะไม่ว่ากลไกตลาดจะเป็นในรูปแบบใดก็ต้องใช้ระบบ MRV เป็นสำคัญ

2) การที่ อบก.เป็น DNA ในรูปแบบองค์การมหาชนที่มีหน้าที่มากกว่าการรับรองโครงการฯซึ่งต่างจาก DNA ของประเทศอื่น จึงเป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้นในวงการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) การติดต่อสร้างความร่วมมือกับภาคีหรือองค์กรต่างๆระหว่างประเทศจึงมีความเป็นไปได้มาก การพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อบก.หรือของประเทศไทยจะเป็นประโยชน์มิใช่เฉพาะการพัฒนาระบบและศักยภาพในการดำเนินงานเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการที่จะได้มีข้อตกลงทวิภาคีที่จะเอื้อประโยชน์ต่อประเทศไทยโดยรวมด้วย

3) การสร้างแรงจูงใจโดยรัฐบาลให้ยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล (3 ปี) จากการขายคาร์บอนเครดิตทั้งภาคทางการและภาคสมัครใจ รวมทั้งการพัฒนากองทุนคาร์บอนในประเทศไทย ตลอดจนแรงจูงใจอื่นๆเช่น adder cost, ESCO Fund นับเป็นเครื่องมือส่งเสริมการลงทุนด้านนี้ได้ดี จึงควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยอาจดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกิจกรรมของกระทรวงพาณิชย์ ในการส่งเสริมการลงทุนและตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตในประเทศด้วย

4) เนื่องจากกลไก PoA จะสามารถดำเนินการส่งเสริมกิจการขนาดเล็ก-กลาง (SME) ให้พัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกได้มากขึ้น การพัฒนาส่งเสริมให้มีหน่วยจัดการโครงการ (C/ME) มากขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ควรเร่งดำเนินการ

5) จากการที่ข้อตกลงแคนคูน (Cancun Agreement) ระบุให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องจัดเตรียมแผนและมาตรการระดับชาติในการลดก๊าซเรือนกระจก (NAMAs) จึงควรเร่งดำเนินการโดยบังคับกิจกรรมที่สามารถเป็นไปได้ตามศักยภาพของประเทศไทยก่อนที่จะมีข้อตกลงที่อาจระบุเป้าหมายให้ต้องลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ กิจกรรมใน NAMAs ได้แก่ แผนพัฒนาพลังงานทดแทน แผนการฟื้นฟูเพิ่มพื้นที่ป่า การพัฒนาตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศ

- 6) กระแสโลกร้อนในสังคมไทยยังได้รับความสนใจอยู่มาก การประชาสัมพันธ์หลากหลายคาร์บอนต่างๆ ของ อบก.จึงเริ่มเร่งดำเนินการควบคู่ไปกับการให้ข้อมูลองค์ความรู้ต่อสาธารณะหรือผู้บริโภค ซึ่งการดำเนินงานจำเป็นต้องจัดให้มีเจ้าภาพหรือองค์กรหุ้นส่วน (Partnership) มากขึ้นเพราะข้อจำกัดของงบประมาณด้านนี้
- 7) การริเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับหลากหลายคาร์บอนประเภทต่าง ๆ นั้น นับเป็นมาตรการที่ อบก.และหน่วยงานหุ้นส่วนได้ช่วยสร้างศักยภาพการแข่งขันให้อุตสาหกรรมไทยในช่วงแรกแล้ว ในระยะต่อไปจึงควรเร่งรัดระบบการรับรองให้เครื่องหมายเป็นที่น่าเชื่อถือมากขึ้น และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่วมกับกิจกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์
- 8) เร่งพัฒนาตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศ (Domestic Voluntary Carbon Market) โดยเริ่มบ่งชี้ประเภทกิจกรรมและพัฒนามาตรการลดก๊าซและการคำนวณ (Methodologies) ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยและกลไกตลาดในประเทศโดยระยะแรกให้มีการซื้อขายจากกลไก CSR ก่อนแล้วจึงดำเนินการขอแรงจูงใจจากรัฐบาลให้ผู้ซื้ออย่างเป็นทางการต่อไป
- 9) การพัฒนาตลาดคาร์บอนในประเทศ และการส่งเสริมโครงการลดก๊าซเรือนกระจก จำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาให้เห็นว่าการลดก๊าซเรือนกระจกเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ร่วมต่อส่วนรวม (Co-benefit) มิใช่ภาระที่ขัดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเช่น การลดก๊าซเรือนกระจกจะช่วยลดมลพิษ ลดรายจ่ายสร้างรายได้ สร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง เป็นต้น

4.4.2 กลยุทธ์ควบคุม (Strength-Threat Strategy & Weakness-Opportunity Strategy)

- 1) การที่ผู้ประกอบการอาจเกิดความลังเลในการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกจากความไม่แน่นอนของการเจรจาในเวทีสหประชาชาตินั้น จำเป็นต้องเผยแพร่ข้อมูลผลลัพธ์จากการเจรจาเพื่อให้ทราบความก้าวหน้า แนวโน้มของตลาดคาร์บอน และมาตรการต่างๆระหว่างประเทศที่จะเกิดขึ้น ซึ่งนอกจากการเผยแพร่ด้วยสื่อต่างๆแล้ว การจัดตั้งเวทีตลาดคาร์บอน (Carbon Market Forum) ร่วมกับสภาหอการค้าไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จะช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจสถานการณ์ได้ดีขึ้น
- 2) ข้อตกลงแคนคูน ระบุให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องจัดทำ National GHG Inventory ทุก 2 ปีซึ่งจะอยู่ใน National Communication Report ทุก 4 ปี อบก.จำเป็นต้องสร้างระบบการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้คำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ซึ่งสิ่งที่ต้องดำเนินการคือ

- 2.1) การออกแบบรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกในสาขาต่างๆ
- 2.2) การสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพการรายงานขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ดำเนินการมาแล้วระยะหนึ่ง)
- 2.3) การกำหนดกฎระเบียบในการรายงานซึ่งอาจเป็นมติคณะรัฐมนตรี หรือ กฎหมายใหม่
- 2.4) การพัฒนาระบบประมวลผลข้อมูล และการขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
- 2.5) การพัฒนาระบบการตรวจสอบ รายงานและการทวนสอบข้อมูล (MRV) ระดับชาติ
- 3) เร่งพัฒนาแผนและมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกระดับชาติ (NAMAs) โดยพิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดเป้าหมายเทียบกับ BAU 2020 ตามที่ระบุในข้อตกลงแคนคูนซึ่งอาจขอรับการสนับสนุนดำเนินกิจกรรมจากกองทุนระหว่างประเทศ
- 4) สนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานกองทุนคาร์บอน (Thailand Carbon Fund) เพื่อส่งเสริมการลงทุนในโครงการลดก๊าซเรือนกระจกและการพัฒนาโครงการฯ ในกิจการ SME ซึ่งปัจจุบัน กลต.มีมติให้ดำเนินการเป็นกองทุนแบบ Mutual Fund รวมทั้งสนับสนุนการจัดการด้านการเงินอื่นๆ ในสถาบันการเงินให้มีแรงจูงใจในการลงทุนด้านนี้มากขึ้น
- 5) เร่งพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (VERs) ทั้งโครงการที่ซื้อขายระหว่างประเทศ และโครงการฯ ในตลาดสมัครใจในประเทศ เพื่อรองรับกลไกการยกเว้นภาษีของกระทรวงการคลัง
- 6) เร่งส่งเสริมพัฒนาหน่วยงานรับรองและทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกทั้งระดับระหว่างประเทศ (DOE: Designated Operational Entity) และระดับประเทศ (Domestic DOE) เพื่อรองรับกลไกต่างๆ ที่เป็นข้อตกลงภายใต้อนุสัญญา UNFCCC ได้แก่ การจัดทำ Natinal GHG Inventory, CDM, Reformed CDM และ Bilateral Agreements รวมทั้งรองรับตลาดคาร์บอนในประเทศด้วย
- 7) กลไกตลาดยังคงอยู่และมีความสำคัญมากขึ้น อบก.ต้องปรับแก้ พ.ร.ฎ.จัดตั้งองค์การให้ครอบคลุมงานด้านนี้ตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงกลไกสากล และเร่งพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศและพัฒนาศักยภาพบุคลากรรองรับกลไกด้านนี้เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะระบบการตรวจสอบ รายงานและการทวนสอบ (MRV) ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานคือ

7.1) การทบทวนกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

7.2) การออกแบบโครงสร้างระบบและแบ่งชี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน และขั้นตอนการตรวจสอบ รายงานและการทวนสอบทั้งระดับโครงการและระดับชาติ รวมทั้งระบบการขึ้นทะเบียนโครงการ ผู้รับรอง (Validator) และผู้ทวนสอบ (Verifier)

7.3) พัฒนาวิธีการและการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจก (Methodologies) และเกณฑ์พื้นฐาน (Baseline) สำหรับกิจกรรมต่างๆ

7.4) ระยะแรกให้จัดตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่เป็น Validator และ Verifier สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกไปก่อนจนกว่าจะมีสถาบันหรือบุคลากรพร้อม

7.5) การฝึกอบรมบุคลากรทั้งของ อบก. และหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือจากองค์กรหรือประเทศในกลุ่ม Annex I

4 พัฒนาระบบการจัดการองค์ความรู้ภายใน อบก. ให้เจ้าหน้าที่เข้าใจและรับทราบความก้าวหน้าในงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานการวิเคราะห์รับรองโครงการ CDM, Carbon Labeling, MRV และ NAMAs

4.4.3 กลยุทธ์ป้องกัน (Weakness-Threat Strategy)

1) สร้างเวที CDM Clinic and Carbon Market Forum โดยศึกษาปัจจัยจุดอ่อนจุดแข็งของผู้ประกอบการในการพัฒนาโครงการ และประสานงานกับองค์กร DOE เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการโดยจัดให้มีเวทีสัมมนาเรื่องนี้เป็นประจำ

2) เร่งรัดดำเนินการด้านเครือข่ายการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและ MRV ดังกล่าวข้างต้นเพื่อรองรับเงื่อนไขด้าน National Communications และ GHG Inventory

3) ส่งเสริมให้มีผู้จัดการประสานโครงการ (C/ME) มากขึ้นในการพัฒนาโครงการแบบแผนงาน (PoA) เพื่อสนับสนุนให้กิจการ SME พัฒนาโครงการมากขึ้น

4) การพัฒนาตลาดคาร์บอนในประเทศและกลไกการยกเว้นภาษีจะช่วยให้ อบก. สามารถรวบรวมปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินการในภาคสมัครใจได้ดีขึ้น

5) ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพองค์กรหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนไทยให้สามารถขึ้นทะเบียนเป็น DOE ได้มากขึ้นจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโครงการและร่นระยะเวลาการรับรองและทวนสอบโครงการด้วย

บทที่ 5

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์

การปรับเปลี่ยนภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลก รวมทั้งผลจากการเจรจาในเวทีสหประชาชาติภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2551-2554) มีแนวโน้มนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจกของทุกประเทศที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้น รัฐบาลคือนุสัญญาต่างตระหนักถึงทิศทางหลักของการพัฒนา ซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์สู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย จึงต้องวางยุทธศาสตร์การทำงานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามกระแสโลกดังกล่าว โดยปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมที่เน้นการเป็นองค์กรรับรองโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด ไปสู่การเป็นองค์กรหลักที่ขึ้นำการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกและผลักดันการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การพัฒนา โดยเน้นการสร้างเครือข่าย (Networking) เชื่อมโยงกับหน่วยงานรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันผลักดันเป้าหมายเชิงนโยบายในการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ให้เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่สังคมคาร์บอนต่ำอย่างเป็นรูปธรรม

5.1 วิสัยทัศน์

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม”

วิสัยทัศน์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม”

5.2 พันธกิจ

พันธกิจขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกมี 7 ประการ ดังนี้

- (1) วิเคราะห์ กลั่นกรอง และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำรับรองโครงการ ตลอดจนติดตาม ประเมินผลโครงการที่ได้รับคำรับรอง
- (2) ส่งเสริมการพัฒนาโครงการ และการตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง
- (3) เป็นศูนย์กลางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก
- (4) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่ได้รับคำรับรอง และการขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง ทั้งนี้ ตามนโยบายที่คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และ คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก กำหนด
- (5) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- (6) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก
- (7) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.3 ประเด็นท้าทาย

อบก. มีประเด็นท้าทายต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่

- สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
- ภารกิจที่ต้องขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จที่ได้รับมอบหมาย (รายละเอียดในบทที่ 2-3)
- ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ประเด็นกลยุทธ์จากการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและ SWOT ของ อบก. (รายละเอียดใน บทที่ 4)

5.4 ประเด็นยุทธศาสตร์

ในการมุ่งสู่วิสัยทัศน์และสนองตอบต่อพันธกิจ ภายใต้บริบทของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนประเด็นท้าทายข้างต้น องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ โดยใช้

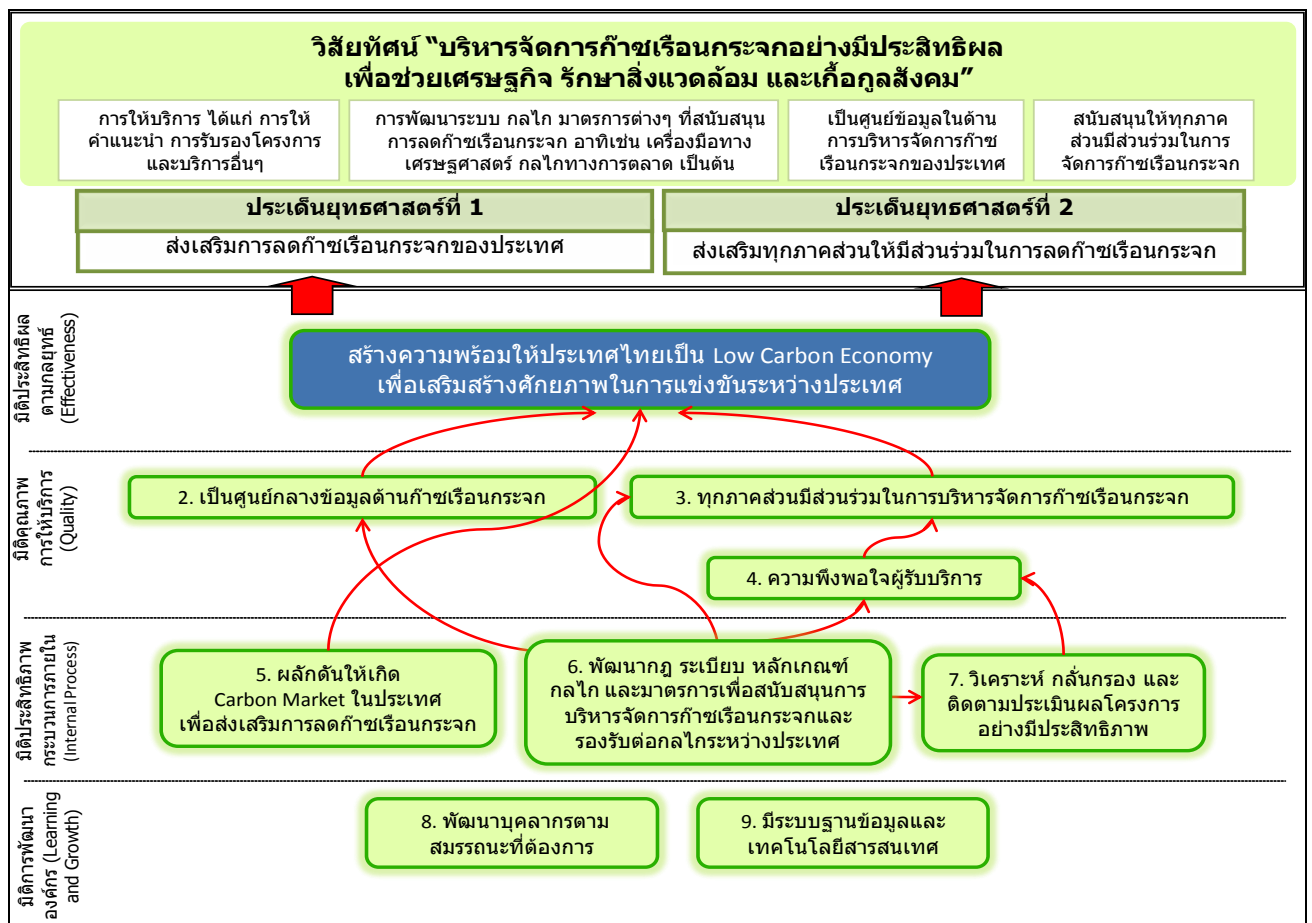
แนวทาง Balanced Scorecard (BSC) เป็นหลักในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนที่ยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาจากมิติต่างๆ คือ

- มิติประสิทธิผลตามกลยุทธ์ (Effectiveness)
- มิติคุณภาพการให้บริการ (Quality)
- มิติประสิทธิภาพกระบวนการภายใน (Internal Process)
- มิติการพัฒนาองค์กร (Learning and Growth)

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

เป้าประสงค์

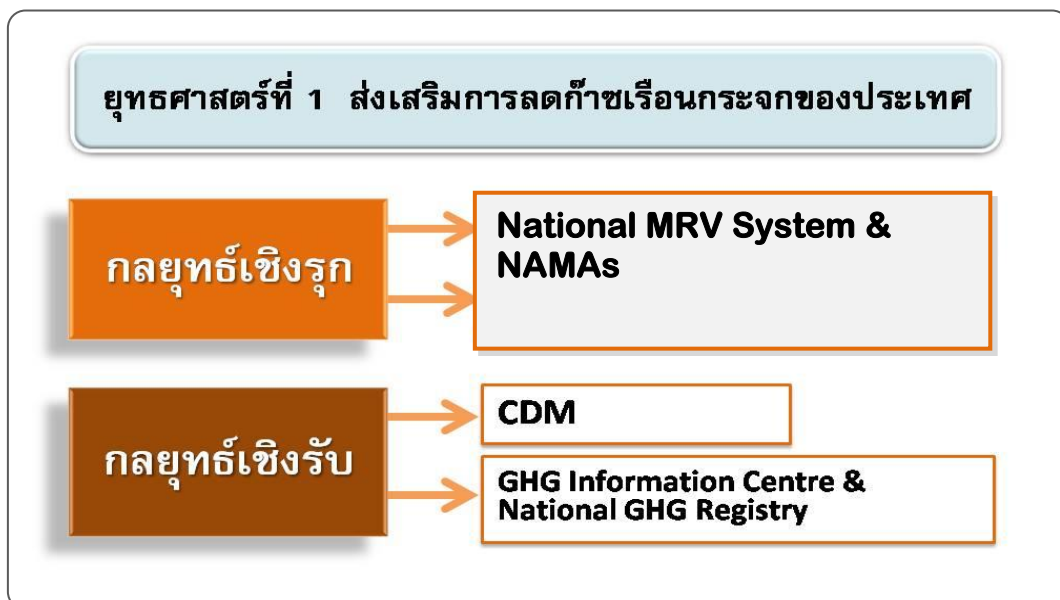
การดำเนินงานของ อบก. ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัด

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ ไม่น้อยกว่า 15 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ.2559 (นับจากโครงการ/กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน)

กลยุทธ์หลัก

พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ

■ กิจกรรม/โครงการหลัก

1) พัฒนาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

- โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
- โครงการติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
- โครงการจัดทำแผนงานการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NAMAs)
- โครงการจัดตั้งระบบตรวจสอบ รายงาน และการทวนสอบระดับชาติ (National MRV) เพื่อรองรับกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ

2) พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก

- โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศการลดก๊าซเรือนกระจก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก

■ เป้าประสงค์

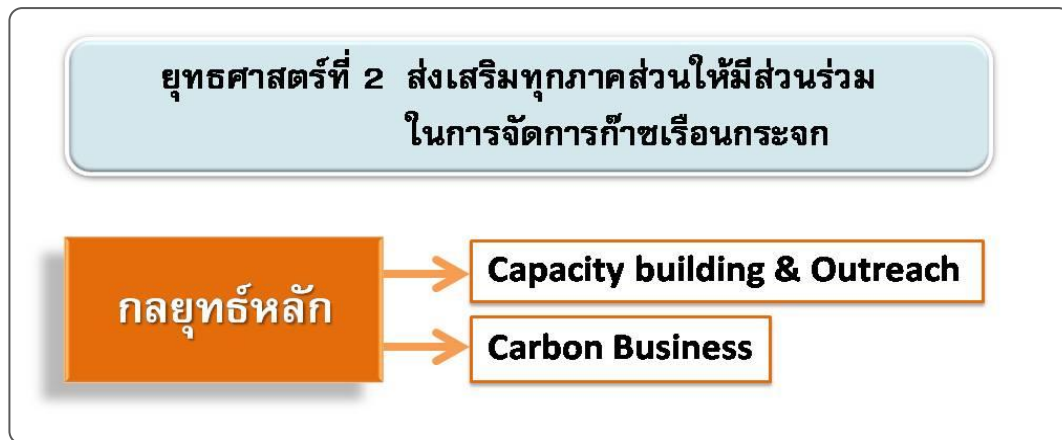
ภาคีที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านกลไกและเครื่องมือที่ อบก. พัฒนาขึ้น

■ ตัวชี้วัด

กลไก/เครื่องมือที่ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศอย่างน้อยปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ

■ กลยุทธ์หลัก

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดคาร์บอนและธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- 2) เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก

■ กิจกรรม/โครงการหลัก

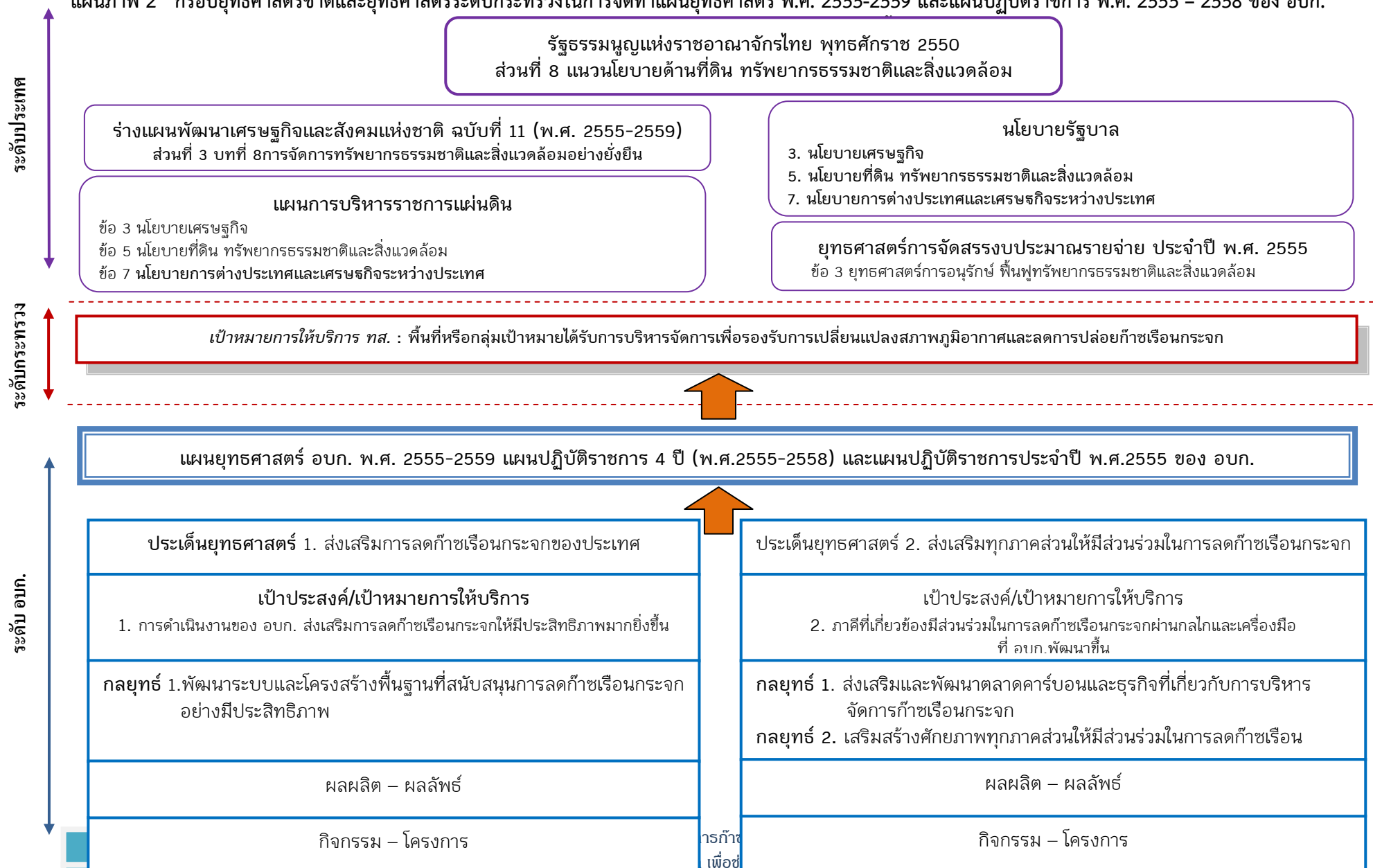
1) ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

- โครงการพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศ
- โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิต
- โครงการพัฒนาตลาดของฉลากคาร์บอน

2) เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

- โครงการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- โครงการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์แก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก

แผนภาพ 2 กรอบยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2555-2559 และแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2555 - 2558 ของ อบก.

แผนภาพ 3 แผนยุทธศาสตร์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2555 -2559

วิสัยทัศน์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม”

แผนภาพ 4 แผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ.2555-2558) และแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2555 ของ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

วิสัยทัศน์ : บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม											
พันธกิจ : พันธกิจ อบก. ข้อ 1. - 7											
คำนิยาม :LOW-C (L = Leadership, O = Management by Objectives, W = Wisdom, C = Creative) ริเริ่มสร้างสรรค์ ชี้นำการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์											
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ						ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก					
เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ 1: การดำเนินงานของ อบก. ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น						เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ 2: ภาคีที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านกลไกและเครื่องมือ ที่ อบก.พัฒนาขึ้น					
ตัวชี้วัด 1ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ ไม่น้อยกว่า 10.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ภายในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (นับจากโครงการ/กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน)	ปี55 อย่างน้อย 1.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ปี56 อย่างน้อย 2 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ปี57 อย่างน้อย 3 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ปี58 อย่างน้อย 4 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	รวม อย่างน้อย 10.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ตัวชี้วัด 2กลไก/เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ	ปี55 1กลไก/เครื่องมือ	ปี56 1กลไก/เครื่องมือ	ปี57 1กลไก/เครื่องมือ	ปี58 1กลไก/เครื่องมือ	รวม อย่างน้อย 4 กลไก/เครื่องมือ
กลยุทธ์ 1.พัฒนาระบบและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ						กลยุทธ์ 1 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดคาร์บอนและธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก กลยุทธ์ 2 เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก					
ผลลัพธ์: ระบบบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก											
กิจกรรม 1 – พัฒนาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก						กิจกรรม 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก					
กิจกรรม 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก						กิจกรรม 4 เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วน					
กิจกรรมสนับสนุน											
หมายเหตุ กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมตามเอกสารคำขอตั้งงบ 55											
หน่วยงานรับผิดชอบ สวป. ศชก. สนย.						หน่วยงานรับผิดชอบ สพธ. สพค.					

แผนภาพ 5 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 เป้าหมายการให้บริการและหน่วยงานของ อบก.

ยุทธศาสตร์ จัดสรรงบ 2555	ข้อ 5. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างสมดุลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในหมู่ประชาชนและผู้ประกอบการ				
เป้าหมายการ ให้บริการ ทส.	พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก				
เป้าประสงค์/ เป้าหมายการ ให้บริการ อบก. และตัวชี้วัด	1. การดำเนินงานของ อบก. ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น		2. ภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านกลไกและเครื่องมือที่ อบก.พัฒนาขึ้น		
	ตัวชี้วัด 1 ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ ปีละไม่น้อยกว่า 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า (นับจากโครงการ/กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน)		ตัวชี้วัด 2 กลไก/เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศ อย่างน้อย ปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ (หมายเหตุ นับรวมถึงการพัฒนาวิธีการคำนวณ)		
ผลผลิต อบก. และตัวชี้วัด	ผลผลิต: ระบบบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ ปีละไม่น้อยกว่า 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (นับจากโครงการ/กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน) - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ: ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก - ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมงานการส่งเสริมตลาดคาร์บอน - ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ความพึงพอใจของผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก - ตัวชี้วัดเชิงเวลา : การรับรองโครงการก๊าซเรือนกระจกภายในระยะเวลาไม่เกิน 180 วัน				
กิจกรรม/	กิจกรรม 1 พัฒนาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรม 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับ การจัดการก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรม 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือน กระจก	กิจกรรมที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วนในการ บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรม สนับสนุน
โครงการ อบก.	1.โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1. โครงการพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศ (ปี 55-59)	1. โครงการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1.การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารองค์การ
	1.1 การศึกษาจัดทำแนวทาง การพิสูจน์ส่วนเพิ่ม (Additionality) และประโยชน์ส่วนร่วม(Co-Benefit) รวมทั้งการคำนวณ การรับรองและทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สำหรับโครงการภาคพลังงาน (ปี 55)	1.1 การออกแบบระบบรายงานข้อมูลและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทยโดยใช้กลไกตลาด (ข้อเดิม การพัฒนาตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ ระยะที่ 3) (ปี 55-56)	1.1 การพัฒนาหลักสูตรและเพิ่มศักยภาพและเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	2.การจัดทำรายงานประจำปีของ อบก.
	1.2 การศึกษาและกำหนดเกณฑ์พื้นฐาน (Baseline) การปล่อยและศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้รวมทั้งการพัฒนาระบบตรวจวัด รายงานและการทวนสอบโครงการอนุรักษ์ป่าไม้ (REDD) (ปี 55)	1.2 การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการอนุมัติรับรองและติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1.2 การขยายผลกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่เมืองลดคาร์บอนและสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย (ข้อเดิม การขยายผลกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย) (ปี 55)	1.2 การพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้ด้านการตรวจวัด การรายงานผล และการทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย (Measurement Reporting and Verification: MRV) (ปี 55-59)	3. การสำรวจความพึงพอใจการบริการของอบก.ประจำปี

วิสัยทัศน์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม”

1.3 การศึกษาจัดทำแนวทาง การพิสูจน์ส่วนเพิ่ม (Additionality) และประโยชน์ส่วนร่วม(Co-Benefit) รวมทั้งการคำนวณ การรับรองและทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สำหรับโครงการภาคอื่นๆ (ปี 56-59)	1.3 การปรับข้อมูลก๊าซเรือนกระจกให้เป็นปัจจุบันสำหรับระบบฐานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจก ระดับประเทศ (ปี 55-59)	1.3 การพัฒนาแผนงานชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program) เพื่อสนับสนุนตลาดภาคสมัครใจภายในประเทศ (ปี 55-56) - โครงการนำร่อง Carbon Offsetting ปี 57- 59	2. โครงการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์แก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	
1.4 การจัดทำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้คำรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกประเภทต่างๆ (ปี 56-59)	1.4 การพัฒนาระบบทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกทั้งภาคทางการและสมัครใจในประเทศไทย (ปี 55-59)	1.4 การพัฒนาระบบตรวจสอบ รายงาน และการทวนสอบ (MRV) สำหรับตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศ (ปี 55-59)	2.1 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลก๊าซเรือนกระจก คาร์บอนเครดิต และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ปี 55-59)	
1.5 โครงการศึกษาและพัฒนาข้อมูลอ้างอิงของประเทศในเรื่องต่างๆ เช่น Baseline, Benchmark, Carbon Intensity, Methodology, Grid Emission Factor, Emission Factor อื่นๆ (ปี 56-59)	1.5 การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคพื้นดิน จากการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ด้วยระบบภูมิสารสนเทศ (Geoinformatics) (ปี 55-59)	1.5 การพัฒนา Sectoral Crediting Programme (ปี 56-57)		
1.6 การพัฒนาระบบคุณภาพแลพหามาตรฐานในการวิเคราะห์หากลั่นกรองโครงการและติดตามประเมินผล (ปี 56-59)	1.6 การจัดทำระบบแม่ข่ายแผนที่ (Internet Map sever) การปล่อยการกักเก็บ และการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย (ปี 55-59)	1.6 โครงการพัฒนาการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในภาคอุตสาหกรรม (ปี 57-59)		
2. โครงการติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	1.7 การพัฒนากฎหมายหรือกฎระเบียบการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)	2. โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (ปี 55-59)		
2.1 การจัดทำคู่มือ การติดตามประเมินผล และทวนสอบ โครงการลดก๊าซเรือนกระจก (ปี 55-59)		3. โครงการพัฒนาตลาดของฉลากคาร์บอน (ปี 55-59)		
2.2 การติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับคำรับรอง(LoA) (ปี 55-59)				
2.3 การพัฒนาและปรับปรุงแนวทางในการติดตามประเมินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับโครงการประเภทอื่นๆ (ปี 56-59)				
3. โครงการจัดทำแผนงานการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions : NAMAS) (ปี 55-59)				
3.1 การจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจก (NAMAS)ของประเทศไทยตามข้อตกลงในอนุสัญญา UNFCCC (ปี 55-59)				

	4. โครงการจัดตั้งระบบ ตรวจสอบ รายงาน และ การทวนสอบ ระดับชาติ (National MRV) เพื่อ รองรับกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ (ปี 55)				
	5. โครงการพัฒนาปรับปรุงระบบการตรวจสอบ รายงาน และการทวนสอบในระดับต่างๆ เพื่อ รองรับกลไก การลดก๊าซเรือนกระจกระหว่าง ประเทศ อื่นๆ (ปี 56-59)				
หน่วยงาน (สำนัก/ ศูนย์)และงบ รายจ่ายอื่นรวม (ปี 55-59)	สวป. สนย.	ศชก.	สพธ.	สพค. สวป.	ศชก. สอก.
งบรายจ่ายอื่น ปี 55-59 รวม	100.7 ล้านบาท (ปี 55 =16.5, ปี 56 = 18.0, ปี 57 = 20.0, ปี 58 = 22.0, ปี 59 = 24.2)	160.8 ล้านบาท (ปี 55 =26.3, ปี 56 = 29.0 , ปี 57 = 32.0,ปี 58 = 35.0, ปี 59 = 38.5)	91.5 ล้านบาท (ปี 55 =15.0, ปี 56 = 16.5, ปี 57 = 18.0, ปี 58 = 20.0, ปี 59 = 22.0)	52.1 ล้านบาท (ปี 55 =8.5, ปี 56 = 9.4, ปี 57 = 10.3, ปี 58 = 11.4, ปี 59 = 12.5)	16.1 ล้านบาท (ปี 55 = 2.8, ปี 56 = 3.0, ปี 57 = 3.2, ปี 58 = 3.4, ปี 59 = 3.7)
งบค่าใช้จ่ายดำเนินงานพื้นฐาน (Fixed Cost) ปี 55-59 รวม 390.1 ล้านบาท (ปี 55 =65.1 ,ปี 56 = 70.9 ,ปี 57 = 77.3 ,ปี 58 = 84.2 ,ปี 59 = 92.6)					

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

เป้าประสงค์/เป้าหมาย การให้บริการ	ตัวชี้วัด ระดับผลลัพธ์ (Outcome)	ข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) แผน (ผล)			เป้าหมาย (Target)				
		52	53	54	55	56	57	58	59
1. การดำเนินงานของ อบก. ส่งเสริมการลด ก๊าซเรือนกระจกให้มี ประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น	1. ปริมาณก๊าซเรือน กระจกที่คาดว่าจะลดได้ ไม่น้อยกว่า 15 ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่า ณ สิ้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (นับจากโครงการ/ กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน)	3.0 ล้านตัน	1.52 ล้านตัน	1.27 ล้านตัน (ข้อมูล 2 กย. 54)	ไม่ น้อย กว่า 1.5 ล้าน ตัน	ไม่ น้อย กว่า 2 ล้าน ตัน	ไม่ น้อย กว่า 3 ล้าน ตัน	ไม่ น้อย กว่า 4 ล้าน ตัน	ไม่ น้อย กว่า 4.5 ล้าน ตัน
หมายเหตุ การตั้งค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555–2559 กำหนดเป็นค่าประมาณการ (ค่าต่ำกว่าผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552–2554) เนื่องจาก อาจมีปัจจัยภายนอกที่ทำให้ผู้พัฒนาโครงการตัดสินใจไม่ดำเนินโครงการหรือชะลอการดำเนินโครงการ CDM เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ได้มีการพัฒนาโครงการไปในช่วงแรกดังกล่าว แล้ว จึงเหลือแต่โครงการขนาดเล็ก ซึ่งไม่มีความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการแม้จะมีรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต รวมถึงขั้นตอนการพัฒนาโครงการบางโครงการมีความยุ่งยากและใช้ระยะเวลานาน กอปรกับใกล้สิ้นสุดช่วงพันธกรณีแรกของพิธีสารเกียวโต (ปี ค.ศ. 2012) และความไม่แน่นอนของการเจรจาในเวทีโลก									

กลยุทธ์/ หน่วยงานรับผิดชอบผลผลิต/กิจกรรมหลัก

กลยุทธ์	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1. พัฒนาระบบและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ	สวป. ศชก.สนย

ผลผลิต / กิจกรรมหลัก

ผลผลิต	กิจกรรมหลัก
ระบบบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรม 1 – พัฒนาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
	กิจกรรม 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ ปีละไม่น้อยกว่า 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (นับจากโครงการ/กิจกรรมที่ อบก. ส่งเสริมสนับสนุน)
- ตัวชี้วัดเชิงเวลา : การรับรองโครงการก๊าซเรือนกระจกภายในระยะเวลาไม่เกิน 180 วัน
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก

กิจกรรม/โครงการ	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
กิจกรรม 1 – พัฒนาการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก		
1.โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์หักล้างกรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สวป.
1.1 การศึกษาจัดทำแนวทาง การพิสูจน์ส่วนเพิ่ม (Additionality) และประโยชน์ส่วนร่วม(Co-Benefit) รวมทั้งการคำนวณ การรับรองและทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สำหรับโครงการภาคพลังงาน	2555	สวป.
1.2 การศึกษาและกำหนดเกณฑ์พื้นฐาน (Baseline) การปล่อยและศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้รวมทั้งการพัฒนาระบบตรวจวัด รายงานและการทวนสอบโครงการอนุรักษ์ป่าไม้ (REDD)	2555	สวป.
1.3 การศึกษาจัดทำแนวทาง การพิสูจน์ส่วนเพิ่ม (Additionality) และประโยชน์ส่วนร่วม(Co-Benefit) รวมทั้งการคำนวณ การรับรองและทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สำหรับโครงการภาคอื่นๆ	2556 – 2559	สวป.
1.4 การจัดทำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้คำรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกประเภทต่างๆ	2556 – 2559	สวป.
1.5 โครงการศึกษาและพัฒนาข้อมูลอ้างอิงของประเทศในเรื่องต่างๆ เช่น Baseline, Benchmark, Carbon Intensity, Methodology, Grid Emission Factor, Emission Factor อื่นๆ	2556 – 2559	สวป.
1.6 การพัฒนาระบบคุณภาพแลพมาตฐานในการวิเคราะห์หักล้างกรองโครงการและติดตามประเมินผล	2556 – 2559	สนย.

กิจกรรม/โครงการ	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
2. โครงการติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สวป.
2.1 การจัดทำคู่มือ การติดตามประเมินผล และทวนสอบ โครงการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สวป.
2.2 การติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับคำรับรอง(LoA)	2555 – 2559	สวป.
2.3 การพัฒนาและปรับปรุงแนวทางในการติดตามประเมินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับโครงการประเภทอื่นๆ	2556 – 2559	สวป.
3. โครงการจัดทำแผนงานการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions : NAMAs)	2555 – 2559	สนย.
3.1 การจัดทำแผนการลดก๊าซเรือนกระจก (NAMAs) ของประเทศไทย ตามข้อตกลงในอนุสัญญา UNFCCC	2555 – 2559	สนย.
4. โครงการจัดตั้งระบบ ตรวจสอบ รายงาน และการทวนสอบ ระดับชาติ (National MRV) เพื่อรองรับกลไกการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ	2555	สนย.
5. โครงการพัฒนาปรับปรุงระบบการตรวจสอบ รายงาน และการทวนสอบในระดับต่างๆ เพื่อรองรับกลไก การลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ อื่นๆ	2556 – 2559	สวป.
กิจกรรม 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก		
1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	ศชก.
1.1 การออกแบบระบบรายงานข้อมูลและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	ศชก.
1.2 การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการอนุมัติรับรองและติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	ศชก.
1.3 การปรับข้อมูลก๊าซเรือนกระจกให้เป็นปัจจุบันสำหรับระบบฐานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกระดับประเทศ	2555 – 2559	ศชก.
1.4 การพัฒนาระบบทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกทั้งภาคทางการและสมัครใจในประเทศไทย	2555 – 2559	ศชก.
1.5 การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคพื้นดิน จากการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ด้วยระบบภูมิสารสนเทศ (Geoinformatics)	2555 – 2559	ศชก.
1.6 การจัดทำระบบแผนที่ (Internet Map sever) การปล่อย การกักเก็บ และการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย	2555 – 2559	ศชก.
1.7 การพัฒนากฎหมายหรือกฎระเบียบการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	ศชก.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

เป้าประสงค์/ เป้าหมาย การ ให้บริการ	ตัวชี้วัด ระดับผลลัพธ์ (Outcome)	ข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) แผน (ผล)			เป้าหมาย (Target)				
		52	53	54	55	56	57	58	59
ภา คี ที่ เกี่ยวข้องมี ส่วนร่วมใน การลดก๊าซ เรือนกระจก ผ่าน กลไก และเครื่องมือ ที่ อ บ ก . พัฒนาขึ้น	2. กลไก/เครื่องมือ ที่ ส่งเสริมการบริหาร จัดการก๊าซเรือน กระจกของประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ (นับ รวมถึงการพัฒนา วิธีการคำนวณ)	-	-	-	1 กลไก/ เครื่องมือ	1 กลไก/ เครื่องมือ	1 กลไก/ เครื่องมือ)	1 กลไก/ เครื่องมือ	1 กลไก/ เครื่องมือ

กลยุทธ์/ หน่วยงานรับผิดชอบผลผลิต/กิจกรรมหลัก

กลยุทธ์	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2.ส่งเสริมและพัฒนาตลาดคาร์บอนและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	สพธ.
3.เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก	สพค.

ผลผลิต / กิจกรรมหลัก

ผลผลิต	กิจกรรมหลัก
ระบบบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
	กิจกรรมที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : กลไก/เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ (นับรวมถึงการพัฒนาวิธีการคำนวณ)
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมงานการส่งเสริมตลาดคาร์บอน
- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนผลิตภัณฑ์/องค์กรที่เข้าร่วมงานฉลากคาร์บอน
- ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ความพึงพอใจของผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก

กิจกรรมหลัก/โครงการ	ปีที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
กิจกรรม 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก		
1. โครงการพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศ	2555 – 2559	สพธ.
1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทยโดยใช้กลไกตลาด (ชื่อเดิม การพัฒนาตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจระยะที่ 3)	2555 – 2556	สพธ.
1.2 การขยายผลกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่เมืองลดคาร์บอน และสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย (ชื่อเดิม การขยายผลกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย)	2555	สพธ.
1.3 การพัฒนาแผนงานชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting Program) เพื่อสนับสนุนตลาดภาคสมัครใจภายในประเทศ - โครงการนำร่อง Carbon Offsetting	2555 – 2556 2557 – 2559	สพธ. สพธ.
1.4 การพัฒนาระบบตรวจสอบ รายงานและการทวนสอบ (MRV) สำหรับตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศ	2555 – 2559	สพธ.
1.5 การพัฒนา Sectoral Crediting Programe	2556 – 2557	สพธ.
1.6 โครงการพัฒนาการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในภาคอุตสาหกรรม	2557 – 2559	สพธ.
2. โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิต	2555 – 2559	สพธ.
3. โครงการพัฒนาตลาดของฉลากคาร์บอน	2555 – 2559	สพธ.

กิจกรรมที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพทุกภาคส่วน		
1. โครงการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สพค.
1.1 การพัฒนาหลักสูตรและเพิ่มศักยภาพและเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สพค.
1.2 การพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้ด้านการตรวจวัด การรายงานผล และการทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย (Measurement Reporting and Verification: MRV)	2555 – 2559	สพค.
2. โครงการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์แก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก	2555 – 2559	สพค.
2.1 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลก๊าซเรือนกระจก คาร์บอนเครดิต และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	2555 – 2559	สพค.

สรุปตัวชี้วัด เป้าหมาย ของ อบก.

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	แหล่งที่มา	เป้าหมาย/หน่วยนับ					
			ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58	ปี 59	ปี 55–59
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ	ปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกไม่น้อยกว่า 15 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จากโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	แผนปฏิบัติ 4 ปี และเอกสารงบประมาณประจำปี	ไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ไม่น้อยกว่า 2 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ไม่น้อยกว่า 3 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ไม่น้อยกว่า 4 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ไม่น้อยกว่า 4.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า	ไม่น้อยกว่า 15 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า
	การรับรองโครงการก๊าซเรือนกระจกภายในระยะเวลาไม่เกิน 180 วัน	เอกสารงบประมาณประจำปี	90 วัน	80 วัน	80 วัน	80 วัน	80 วัน	80 วัน
	ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก	เอกสารงบประมาณประจำปี	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	แหล่งที่มา	เป้าหมาย/หน่วยนับ					
			ปี 55	ปี 56	ปี 57	ปี 58	ปี 59	ปี 55–59
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก	กลไก/เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศ อย่างน้อยปีละ 1 กลไก/เครื่องมือ (นับรวมถึงการพัฒนาวิธีการคำนวณ)	แผนปฏิบัติ 4 ปี	อย่างน้อย 1 กลไก/เครื่องมือ	อย่างน้อย 1 กลไก/เครื่องมือ	อย่างน้อย 1 กลไก/เครื่องมือ	อย่างน้อย 1 กลไก/เครื่องมือ	อย่างน้อย 1 กลไก/เครื่องมือ	อย่างน้อย 5 กลไก/เครื่องมือ
	จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก	เอกสารงบประมาณประจำปี	350 ราย	400 ราย	423 ราย	465 ราย	512 ราย	2,150 ราย
	จำนวนผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมงานการส่งเสริมตลาดคาร์บอน	เอกสารงบประมาณประจำปี	500 ราย	550 ราย	605 ราย	665 ราย	732 ราย	3,052 ราย
	จำนวนผลิตภัณฑ์/องค์กรที่เข้าร่วมงานตลาดคาร์บอน	เอกสารงบประมาณประจำปี	148 ผลิตภัณฑ์/องค์กร	162 ผลิตภัณฑ์/องค์กร	178 ผลิตภัณฑ์/องค์กร	195 ผลิตภัณฑ์/องค์กร	215 ผลิตภัณฑ์/องค์กร	898 ผลิตภัณฑ์/องค์กร
	ความพึงพอใจของผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีส่วนร่วมในการจัดการก๊าซเรือนกระจก	เอกสารงบประมาณประจำปี	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

ผลกระทบที่คาดหวัง

เมื่อสิ้นสุดแผนยุทธศาสตร์ อบก. (พ.ศ. 2555-2559) อบก. คาดหวัง แผนที่กำหนดไว้จะทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. การดำเนินโครงการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ ช่วยส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและส่งเสริมการลงทุนในโครงการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศพัฒนาแล้วสู่ประเทศไทย การลงทุน การจ้างงาน และมีรายได้เข้าประเทศจากการขายคาร์บอนเครดิต นอกจากนี้ การพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ที่ผ่านมา พบว่าส่วนมากเป็นโครงการผลิตความร้อนและกระแสไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน จึงช่วยลดการนำเข้าเชื้อเพลิงฟอสซิล และช่วยให้ประเทศไทยสามารถพึ่งตนเองในด้านพลังงานได้มากขึ้น ดังนั้น การดำเนินโครงการจึงก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ต่อชุมชน และประเทศในภาพรวม

อบก. ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยจะมีการทบทวน พัฒนาระบบการวิเคราะห์หักล้างโครงการให้มีความเหมาะสมและชัดเจน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้ง มีแผนดำเนินการติดตามตรวจสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับคำรับรองว่าเป็นโครงการ CDM เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการติดตามประเมินผลโครงการร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ตลอดจนการพัฒนาระบบตรวจวัด รายงานผล และการทวนสอบ (Measurable, Reportable and Verification: MRV) สำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าโครงการมีการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

2. การดำเนินงานโครงการพัฒนาตลาดของฉลากคาร์บอน ซึ่งประกอบด้วย 3 ฉลาก ได้แก่ ฉลากลดคาร์บอน เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และคุลโหมด ซึ่งถือว่าได้สร้างนวัตกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก คือ เพื่อให้ผู้บริโภคใช้ประกอบการตัดสินใจบริโภคสินค้าที่ใส่ใจในเรื่องลดโลกร้อน รวมทั้งมีการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ ดำเนินการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยสามารถนำแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรไปประยุกต์ใช้ ซึ่งทำให้สามารถบ่งชี้ได้ว่าท้องถิ่นมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่าไร นำไปสู่การดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมในท้องถิ่น อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไปสู่เมืองลดคาร์บอน มีการพัฒนาตลาดคาร์บอนโดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย 3 เรื่อง ดังนี้

- 1) การสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศ
- 2) การพัฒนาโครงการ Carbon Offset เพื่อจำแนกผู้ซื้อในตลาด
- 3) การสร้างระบบ MRV ให้เหมาะสมกับโครงการนำร่อง

3. การดำเนินการพัฒนาข้อมูลของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำข้อมูลอ้างอิงและพัฒนาองค์ความรู้ (2) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารจัดการข้อมูล สำหรับการดำเนินงานในส่วนที่ 1 นั้น อบก. ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย อาทิ ศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคไฟฟ้า และ การศึกษาเพื่อกำหนดกรณีฐานของโครงการประเภทพลังงานหมุนเวียน เพื่อให้ผู้พัฒนาโครงการใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงการคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้แล้วการจัดทำข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจก การศึกษาการพยากรณ์ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ การศึกษาเพื่อประเมินความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของเทคโนโลยีลดก๊าซเรือนกระจกประเภทต่างๆ ยังเป็นผลการวิจัยที่ใช้ประกอบการวางแผนเชิงนโยบายระดับประเทศด้านก๊าซเรือนกระจก และการกำหนดท่าทีของประเทศในเวทีการเจรจาระดับโลก สำหรับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลนั้น อบก. ได้พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อรองรับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลจำนวนมากให้ทำให้สามารถปรับปรุงข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกให้ทันสมัยยิ่งขึ้น และยังได้พัฒนาเทคนิคการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยใช้เทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียม และระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การคำนวณที่แม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการพัฒนาระบบเพื่อรองรับการดำเนินการของ อบก. เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการอนุมัติโครงการฯ และระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามประเมินผลโครงการฯ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลโครงการบนระบบนี้ผ่านทางเครือข่าย Internet

4. การดำเนินการพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจก ภายใต้การดำเนินงานของ อบก. การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อาทิ หลักสูตรพื้นฐานด้านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้กระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการลดก๊าซเรือนกระจก และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในหน่วยงานและท้องถิ่นของตนในอนาคต และหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับผู้ประกอบการ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรเฉพาะทางด้าน PoA CDM และการจัดทำ Carbon Footprint ขององค์กรเพื่อเน้นให้ผู้ประกอบการสามารถเตรียมความพร้อมในการจัดทำพัฒนาโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดที่มีความซับซ้อนมากขึ้นและเตรียมความพร้อมสำหรับการลดก๊าซเรือนกระจกในสถานประกอบการของตน นอกจากนี้จากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูล และองค์ความรู้ สู่สาธารณะผ่านสื่อต่างๆ ทำให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักและให้ความร่วมมือในการลดก๊าซเรือนกระจก และการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

5. ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงขึ้น นับเป็นกระแสโลกที่ส่งอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาประเทศ ที่ทุกประเทศตระหนักดีแล้วว่า ต้องมีการพัฒนาแบบปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์มุ่งสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) ที่จะส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ที่ปรับเปลี่ยนการผลิตและบริโภครวมถึงวิถีชีวิตให้

ยั่งยืนมากกว่าเดิม ซึ่ง อบก. ได้มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้แทนประเทศร่วมจัดทำและผลักดันทำที่ประเทศไทย ด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ให้เข้าสู่ก้าวสำคัญของกระบวนการเจรจาระหว่างประเทศภายใต้สนธิสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมของประเทศด้านการแข่งขันกับนานาชาติได้ในระยะยาว รวมทั้ง อบก. ได้มุ่งเน้นให้มีการนำผลเจรจาระหว่างประเทศ มาสื่อสารอย่างถูกต้องต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และผลักดันให้เกิดการดำเนินงานภายในประเทศ ทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น สืบเนื่องกันไป ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และองค์ความรู้ด้านการต่อสู้กับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับภาคีและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เตรียมการจัดทำแนวทางการพัฒนาสีเขียวและคาร์บอนต่ำ ซึ่งจะเสริมสร้างให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกได้ ทั้งต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงเชิงเศรษฐกิจที่จะมุ่งสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ สังคมคาร์บอนต่ำ มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสืบไป

บทที่ 6

แผนการติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลตามแผนยุทธศาสตร์ อบก. (พ.ศ. 2555 – 2558) ได้กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลไว้ 2 ระดับ ดังนี้

1. การติดตามประเมินผลตนเอง ประกอบด้วย การประเมิน 2 ประเภท

1.1 **ประเมินด้านประสิทธิภาพ** เป็นการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เพื่อดูว่าได้เกิดผลผลิตตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ได้แก่

- ประเมินจากการเปรียบเทียบ แผน-ผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายไตรมาส
- ประเมินจากการทำต้นทุนผลผลิต (รายจ่ายจริง) ประจำปี ภายใต้ระบบ GFMS

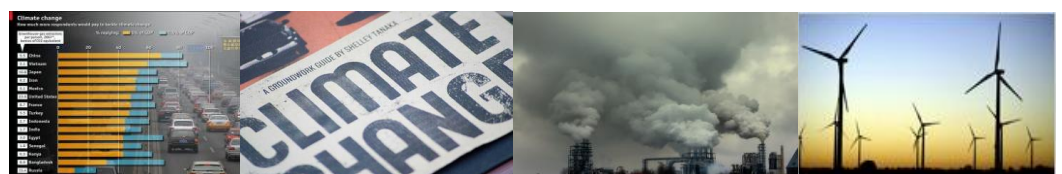
1.2 **ประเมินด้านประสิทธิผล** เป็นการประเมินผลลัพธ์ (Output Evaluation) เพื่อดูว่าได้ผลลัพธ์ตามประสิทธิผลหรือไม่ ได้แก่

- ประเมินจากตัวชี้วัด (เชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา ต้นทุน)
- ประเมินด้วยเครื่องมือวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี (PART : Performance Assessment Rating Tools) ประจำปี

ทั้งนี้ ภายหลังจากรวบรวมผลการดำเนินงานของทุกหน่วยนำส่งผลผลิต/หน่วยปฏิบัติ (สำนัก/ศูนย์/หน่วย) ตามแผนยุทธศาสตร์ ภายใตกรอบของตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน เช่น รายไตรมาส ราย 6 เดือน และราย 12 เดือน จะมีการประเมินผลตนเองและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เสนอต่อผู้บริหาร คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผล และคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลย้อนกลับจากหน่วยนำส่งผลผลิต/หน่วยปฏิบัติ (สำนัก/ศูนย์/หน่วย) ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นจากหน่วยประเมิน และใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการของผู้บริหาร เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ หากผู้บริหาร คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผล และคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก มีนโยบาย/การสั่งการใดๆ ออกมาเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว หรือเป็นเพียงการรับทราบ ก็จะต้องส่งผ่านข้อมูลย้อนกลับให้แก่

ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะมีการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานของหน่วยนำส่งผลผลิต/หน่วยปฏิบัติ (สำนัก/ศูนย์/หน่วย) เพื่อรายงานผู้บริหาร คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผล และ คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกเป็นระยะๆ ด้วย

2. การประเมินโดยหน่วยงานภายนอก ได้แก่การประเมินผลการดำเนินงาน ให้ครอบคลุมด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประจำปี การประเมินผลการปฏิบัติงานระยะ 3 ปี ของ อบก. ตามมาตรา 39 และการจัดทำรายงานประจำปี โดยการว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอก

วิสัยทัศน์ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

“บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเศรษฐกิจ รักษาสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลสังคม”

